Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

היינט 10 זייטען

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 115	Łódź, Środa, 18 maja 1932 r.	צענטער יאהרגאנג	לאדז, מיטוואך, י״ב אייר תרצ״ב	№ 115

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

בונט פון דער יאפאנישער ארמעי

געשיקט אנ׳אולטימאטום צו דער רעגירונג. — וואס עס ווערט געפאדערט פונ׳ם מיקאדא? — ערמארדעט נאך איין הויכער מלוכה־בעאמטער. — אטענטאט אויפ׳ן אדמיראל סיזוקא. — אמעריקא שיקט אנ׳ארמעי צו סאן־פראנציסקא. — סאוויעטען ערב מאביליזאציע. — צי וועט זיך פוילען אריינמישען?

לאנדאן, 17 (ספ. טעל.) די יאפאנישע רעגירונג האט פערעפענטליכט א קאמוניקאט, אין וועלכען זי שטעלט פעסט, אז די מערדערס פון דעם פרעמיער אינוקאי, ווי אויך די וואר־פערס פון די 8 בא־מבעס אין טאקיא געהערען צו נישט־ערגסטע און נישט־פעראנטווארטליכע עלעמענטען, הינטער וועלכע עס שטייט נישט קיין שום קראפט, און וועלכע האבען נישט קיין שום אונטערשטיצונג אין דער ארמעי.

זיי וועלען די טעג אוועקגעשטעלט ווערען פאר א קריגס־געריכט.

טראץ דעם דאזיגען קאמוניקאט ווייזט זיך אבער ארויס, אז די ארמעי, וועלכע מאדעלט אפיציעל די אטענטאנטען, נוצט דאך אויס די סיטואציע און שטעלט די רעגירונג אולטימאטיווע פאדערונגען.

דער הויפט־פאסטולאט פון דער ארמעי, וועלכע איז פערעפענטליכט געווארען אין דער פארם פון אנ׳אולטימאטום איז — אז די איצטיגע רעגירונג זאל דימיסיאנירען, און ס׳זאל זיך בילדען א נאציאנאלע רעגירונג.

עס איז נישט אויסגעשלאסען, אז דער דאזיגער אולטימאטום וועט ערנסט גענומען ווערען אין בעטראכט, מחמת לויט די בעשלוסען פון דער קאנסטיטוציע קאן דער קריגס־מיניסטער אויסגעוועהלט ווערען נאר פון צווישען די גענעראלען.

בזה האופן וועט מען נישט קאנען בילדען א קאבינעט אהן דעם הסכם פון דער ארמעי, וועלכע וועט, פון איהר זייט, אפזאגען צו שטיצען א פארטיי־רעגירונג.

דער קריגס־מיניסטער אראקי און דער פלאט־מיניסטער אוסומי האבען דערקלערט, אז זיי וועלען נישט אריין אין דעם קומענדיגען קאבינעט. משמעות אז די דאזיגע דערקלערונגען זענען אפגעגעבען געווארען אונטער׳ן דרוק פונ׳ם אפיצירען־קארפוס.

דער יוסטיץ־מיניסטער סיזוקאי, וועלכער האט איבערגענומען די פיהרערשאפט איבער דער פארטיי סעיוקאלי, ווערט איצט בעטראכט אלס ערשטער קאנדידאט אויפ׳ן שעף פון דער רעגירונג.

ריגע, 17 (ספ. טעל.) די ידיעות וועגען די לעצטע פאליטישע אטענטאטען אין יאפאן האבען געמאכט אין מאסקווע אנ׳אונגעהייערען רושם.

עס ווערט אויסגעדריקט די מיינונג, אז יאפאן שטייט ערב וויכטיגע איגערליך־פאליטישע געשעהענישען, וועלכע וועלען נישט פערבלייבען אהן א ווירקונג אויף דער סיטואציע אין דעם ווייטען מזרח.

די סאוויעטישע פאליטישע קרייזען זענען חושד, אז איצט וועט קומען צו דער מאכט דין יאפאנישע מיליטער־פארטיי, וועלכע שטרעבט צו אנ׳אגרעסיווע פאליטיק אין כינע און מאנדזשוריען. דער רעזולטאט פון דער דאזיגער פאליטיק קאן זיין די פערשארפונג פון די יאפאניש־סאוויעטישע בעציהונגען.

די סאוויעטען וועלען נישט קאנען פערהאלטען זיך פאסיוו אין בעצוג צו דער שטייגענדער יאפאנישער עקספאנסיע אין מאנדזשוריען.

פאריז, 17 (ספ. טעל.) דער ספעציעלער שליח פון „פטי פאריזיען״ אויפ׳ן ווייטען מזרח שרייבט:

די ידיעה וועגען אטענטאט אויפ׳ן פרעמיער־

(ווייטער זעה 2־טע זייט).

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז נעכטען אין דערפריה, דעם 17. מאי 1932 געשטארבען מיין ליבע נישט פערגעסענע מוטער, שוויגערמוטער און טאנטע

נ״ע חי׳ פרומעט לוסטיג

די לויה איז נעכטען פארגעקומען, וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

אונזער טיפסטען בייליד דריקען מיר אויס אונזער ליבע שוועגערין

מארטא לוסטיג, צום טויט פון איהר הייסגעליבטע

מוטער

זייט געטרייסט! פאמיליע שמייער.

פיעטריקאווער 14

גערענק! אז דעם 19־טען מאי הויבט זיך אן די ציהונג פון דער 1־טער קלאס

גערענק! אז א גרויס גליק ווארט אויף דיר

גערענק! אז ביי דער לעצטער לאטעריע איז אין מיין גליקליכער קאלעקטור געפאלען דאס געווינס פון 30 000 זל. אויף נומער 89011

גערענק! קויפען זאלסטו א לאס נאר אין דער גליקליכסטער קאלעקטור פון

F. BRAJTSZTAJN

PIOTRKOWSKA 14

Tel. 142-47.

טעל. 142-47

גערענק! מיין אדרעס, אויב דו ווילסט פטור ווערען פון דאגות

גערענק! אז דער הויפט־געווינס איז 1.000.000 זל.

גערענק! אז פאר א קליינע סומע קענסטו רייך ווערען

גערענק! אז יעדער צווייטער לאס געווינט

גערענק! אז דורך אונז זענען א סך מענשען גליקליך געווארען

גערענק! די צייט איז קורץ, אייל זאפארט אין אונזער קאלעקטור.

פיעטריקאווער 14

רעשטען

לאדז, נאוואמיעסקא 5

פראנט, 2־טער שטאק

פערשידענע קאמגארנס, ביליצער, טאמאשאווער און לאדזער אויף אנציגער און פאלטענס ווי אויך די מאדערנסטע דאמען־שטאפען אויף פאלטנס און קאסטיומען

מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך, ביי

SZCZĘSLIWY

געדענקט נאר

אין פראנט, II שטאק

מאשינען־לעכער

ווערען אנגענומען אויסצונייען ביי ג. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

אונזער חשוב׳ן צעך־סטארשי **אברהם געלאסען** דריקען מיר אויס אונזער טיפען מיטגעפיהל און בייליד צוליב׳ן טויט פון זיין אונפערגעסליכע פרוי

פערל נ״ע

אין דער ארבייט פאר׳ן האנדווערקערטום זאל איהר אייער טרייסט געפינען.

די שניידערין־סעקציע

ביים שניידער־צעך אין לאדז פיעטריקאווער 20.

דעם הערן **אברהם געלאסען** דריקען מיר אויס אונזער טיפען מיטגעפיהל און בייליד צוליב׳ן טויט פון זיין אונפערגעסליכע פרוי

פערל נ״ע

זייט געטרייסט!

אברהם קיסעלעוויטש און משה מאשקאוויטש.

אונזער חשוב׳ן חבר

אברהם געלאסען

צוליב׳ן פריהצייטיגען טויט פון זיין אונפערגעסליכער פרוי

נ״ע פעריל

דריקען מיר איהם אויס אונזער איניגסטען מיטגעפיהל מיט המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

די פערוואלטונג

פון דאמען־קאנפעקציע, שניידער־כאלופניקעס, פאמארסקא 53.

3180

אונזער חשובן וויצע פארזיצענדען ה׳ **אברהם געלאסען** צוליב׳ן פריהצייטיגען טויט פון זיין ליבער פרוי

נ״ע פעריל

דריקען מיר איהם אויס אונזער טיפסטען מיטגעפיהל מיט המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

דער ראט און פערוואלטונג פון דער יוד. האנדווערק.־צענטראלע, זשעלאנא 10 A

3180

אריפגעריסענע א טייוועל-מאשין אויף א שיף

צי א נקמה-אקט פאר'ן טראנספארטירען געווער קיין יאפאן?

פערשוואונדענע געווארען 225 פאסאזשירען

פ א ר י ז, 17 (ספ. טעל.) נעכטען זענען אנגעקומען פון מארסעל אלארמירענדע ידיעות וועגען א ריזיגער שרפה, וואס איז אויסגעבראכען אויף דער פראנצויזישער מאטאר-שיף „זשארזש פילפארט", וועלכע איז געגאנגען פון יאפאן.

בעת די שרפה איז אויסגעבראכען, האט זיך דער דאמפער געפונען אין אדען.

די ידיעות, וואס זענען אנגעקומען פון דארט זענען זייער קנאפע, און ביז איצט איז נאך נישט פעסטגעשטעלט געווארען וויפיל קרבנות עס זענען דא אין מענשען.

אויף דער שיף האבען זיך געפונען 500 מאטראסען און איבער 600 פאסאזשירען.

צוהילף זענען אנגעקומען עטליכע שיפען, וואס זענען געווען אין דער נאהענט, און וועלכע האבען איבערגענומען די ס.א.ס.-סיגנאלען.

די סאוויעטישע פראכט-שיף „סאוויעטסקאיא ניעפט" זאל האבען אפגעראטעוועט אנ'ערך 400 פערזאן, וועלכע זי פיהרט אפ קיין אדען.

לויט מיטטיילונגען פון רוים איז דאס פייער אויסגעבראכען פולשטענדיג אומדערווארטעט אויף דער צווייטער דעק, און מחמת דער מורא'-דיגער פאניק איז אוממעגליך געווען, אז די רעטונג זאל געפיהרט ווערען מיט א סדר.

ס'איז קיין ספק נישט, אז א סך זענען אומגעקומען נאך איידער זיי האבען געהאט די געלעגענהייט צו פערלאזען די שיף.

א סך רעטונגס-שיפלעך, וואס זענען ארונטערגעלאזט געווארען אויפ'ן וואסער, האבען זיך איבערגעקעהרט און דערטרונקען געווארען צוליב דער גרויסער איבערלאדונג פון מענשען.

די קאפיטאנען פון די שיפען „קאנטראקטאר" און „מאסהוד" טעלעגראפירען, אז זיי האבען ארויסגעצויגען פון וואסער א סך טויטע קערפערס פון פראנצויזישע מיידלעך, וועלכע זענען געפאהרען פון אינדא-כינא אהיים.

אין מארסעל הערשט אנ'אומגעהייערע אויפרעגונג.

פאר'ן בנין פון דער שיפס-געזעלשאפט און פאר די רעדאקציעס פון צייטונגען קלייבען זיך גרויסע מאסען מענשען, כדי צו דערגייען, וואס עס איז געווארען מיט דער שיף און מיט די מענשען.

די סיבה פון דער שרפה איז נישט געלונגען פעסטצושטעלען.

די פראנצויזישע בלעטער זאגען ארויס די השערה, אז „זשארזש פילפארט", די דאזיגע גרעסטע פראנצויזישע האנדעלס-שיף איז געפאלען א קרבן פון א פערברעכערישען אטענטאט.

דעם פלוצלינגען אויסברוך פון דעם פייער קאן מען נאר דערקלעהרען מיט דער אויפרייס פון א טייוועל-מאשין.

די פרעסע ברענגט נאר א פרט, אז פאר'ן ארויספאהר פון דער שיף קיין יאקאהאמא און אינדא-כינע, האט די געזעלשאפט „מעסאזשערי מאריטום" בעקומען פון דער פאריזער פאליציי א ווארענונג, אז א גרופע רעוואלוציאנערע טעראריסטען האט בדעה אין דעם סועצער קאנאל אויפצורייסען די שיף, מחמת אויף איהר געפינט זיך געווער און אמוניציע, וואס איז בעשטימט פאר יאפאן.

פ א ר י ז, 17 (ספ. טעל.) וועגען 225 פאסאזשירען פון דער שיף „זשארזש פילפארט" איז נישט קיין שום ידיעות.

וואהרשיינליך זענען זיי אלע דערטרונקען געווארען.

גאבריעל לעברען, א ברודער פון פראנצויזישען מל כה-פרעזידענט, איז אנ'איינגעזעכער לאנדארבייטער

איינגעפאלען 1000 הייזער

בעת אנ'ערד-ציטערניש אויפ'ן אינזעל צעלעבעס

אמסטערדאם, 17 (ספ. טעל.) דאס האלענדישע קאלאניען-מיניסטעריום האט פערעפענטליכט א קאמוניקאט וועגען א גרויסער ערד-ציטעריש אויפ'ן אינזעל צעלעבעס.

אין דער שטאט מענאדא זענען איינגעפאלען די 1000 הייזער.

לעת עתה זענען פון אונטער די חורבות ארויסגעצויגען געווארען 150 טויטע און 150 פערוואונדעטע.

עס האבען שטארק געליטען די טיי-פלאנטאציעס.

זאל ווערען פרעזידענט פון גריכענלאנד

די רעגירונג זארגט פאר פערבעסערן די לאנדווירטשאפטליכע מעטאדען אין ארץ-ישראל

ירושלים, (י.ט.א.) די ארץ-ישראל-רעגירונג האט איינגעלארען העכער 200 לאנדווירטען און פרעסע-פארשטעהער אין דער לאנדווירטשאפטליכער עקספערימענטאל סטאציע פון דער רעגירונג אין עכו.

די בעזוכער, דערונטער אויך פיל יודען, וועלכע זענען געבראכט געווארען מיט א ספעציעלע צוג פון חיפה, האבען בעזוכט אלע איינריכטונגען פון דער סטאציע.

נאכדעם האט דער הויך-קאמיסאר סער ארטור וואוקאפ געהאלטען א לענגערע רעדע וועגען די ביז-איצטיגע דערגרייכונגען פון דער עקספערימענטאל-סטאציע און וועגען דער זארג פון דער רעגירונג צו פערבעסערן די מעטאדען פון דער לאנדווירטשאפט און גערטנעריי אין ארץ-ישראל.

צוזאמענפאהר פון יודישע קולטור-טוער

אין די קרימער קאלאניעס

מאסקווע, (יט"א) אין סימפעראפאל איז פארגעקומען דער צווייטער צוזאמענפאהר פון יודישע קולטור-טוער אויף קרים. אויפ'ן צוזאמענפאהר, וואס האט געדויערט דריי טעג, איז בעהאנדעלט געווארען א רייהע פראגען וועגען איינשטעלען א בעסערע ארגאניזאציע פון דער קולטור- און ערציהונגס-ארבייט אין די יודישע קאלאניעס.

עס זענען אויסגעהערט געווארען רעפעראטען פון די פארשטעהער פון „אזעט" און „קאמזעט" וועגען דער איצטיגער לאגע פון די קרימער יודישע קאלאניעס. דער פארשטעהער פון בילדונגס-קאמיסאריאט האט אויפ'ן צוזאמענפאהר פעסטגעשטעלט, אז הגם אלע קאלאניסטען-קינדער בעזוכען שולען, דאך איז דער אלגעמיינער ערציהונגס-ניוואָ א נידעריגער, מחמת 30 פראצענט לעהרער ענטשפרעכען נישט די פאדערונגען, וואס ווערען זיי געשטעלט.

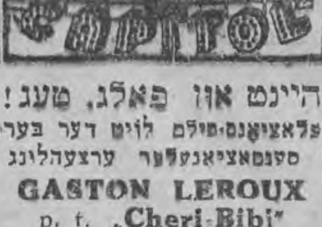

היינט און פאלג. טעג!
רעוואלאציאנס-פילם לויט דער בערי המיטער סענסאציאנעלער ערצעהלונג פון
GASTON LEROUX
p. t. „Cheri-Bibi"
„געשפענסט פון פאריז"
אין די הויפט-ראלען: דער אבגאט פון די פיונן — דער ריז פון עקראן
John Gilbert,
Lewis Stone,
Leila Hyams
אויסערן פראגראם: Laurel i Hardy
אין דער פראכטפולער קלאנג קאמעדיע
א. נ. „דער גובערנאטאר אויף א אינספעקציע".
הנחה-בילעטן גילטיג אהן בעגרענצונגען! פרייזען פון די פלעצער פאפולערע! אנהויב אין געוועהנל. טעג 4.30 נאכמ., שבת און זונטאג — 1 א זייגער בייטאג. דער זאל ווערט מעכאניש ווענטילירט און גערייניגט!

בונד פון דער יאפאנישער ארמעי

(ענדע פון 1-טע זייט).

מיניסטער איז נישט געווען קיין אומגערעכטע זאך. מחוץ פון אפיציעלע ספערען, וואו מ'האט דעם דעם דאזיגען טעמאט נישט געטארט בעריהרען, האבען אלע די לעצטע צייט גערעדט וועגען דער דערנעהנטערונג פון א מלוכה-אטענטאט.

דער אטענטאט גופא איז נישט געווען גלייכגילטיג געגען אינוקאי'ן, וועלכער איז פון אלע זייטען געאכטעט, נאר געגען דעם שעף פון דער רעגירונג.

מ'פאדערט פון מיקאדא

לאנדאן, 17 (ספ. טעל.) כמעט די גאנצע יאפאנישע ארמעי האט זיך צובונטעוועט און איבערגעגעבען דער רעגירונג אנ'אולטימאטום, אז זי זאל אפטרעטען.

די ארמעי פאדערט פון מיקאדא (יאפאנישען קייזער), ער זאל שאפען א נייע רעגירונג מיט א מעהרהייט פון מילישער-לייט.

נאך א מארד און נאך אנ'אטענטאט

טאקיא, 17 (ספ. טעל.) עס איז ערמארדעט געווארען א הויכער מלוכה - בעאמטער באראן מישירא.

ער איז אויך רעדאקטאר פון דער רעגירונגס-צייטונג.

אין דערזעלבער צייט איז געווארפען געווארען א באמבע אויף דער וואוינונג פון אדמיראל סיזוקא.

סיזוקא איז געווען קאנדידאט אויף קינפטיגען פרעמיער.

פרטים וועגען אטענטאט פעהלען.

אמעריקא איז זיך מכין

ניו-יארק, 17 (ספ. טעל.) אמעריקא האט בעשלאסען אוועקצושיקען גרעסערע ארמעי-אפטיילונגען אין דער ריכטונג צו סאן-פראנציסקא, ד. ה. אין דער ריכטונג צו די יאפאנישע גרעניצען.

א ליאדע שעה זאלען די סאוויעטען ערקלעהרען מאביליזאציע

ריגע, 17 (ספ. טעל.) עס קומען אן ידיעות פון מאסקווע, אז צוליב דער געשאפענער לאגע אין יאפאן, זאל א ליאדע שעה ערקלערט ווערען א מאביליזאציע פון דער סאוויעטישער ארמעי.

וואס פאר א שטעלונג וועט אננעהמען פוילען?

ווארשא, 17 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) אין די פאליטישע קרייזען דיסקוטירט מען די פראגע, וואס פאר א שטעלונג עס וועט אננעהמען די פוילישע רעגירונג אין פאל, ווען ס'זאל אויסברעכען די סאוויעטיש-יאפאנישע מלחמה, און צי וועט פוילען אויך ארויסגעהן געגען די סאוויעטען.

יודיש-פוילישע געז.
ליה-ביבליאטעק
אויפ'ן נאמען פון
א. איידזעבשלאס
לימאנאווסקי (אלעקסאנדראווסקא) 15

די ביבליאטעק איז אפען פרייטאג, שבת און זונטאג פון 5 ביז 9 אווענד. מאנטאג, דינסטאג, מיטוואך און דאנערשטאג פון 7 ביז 10 אין אווענד.
מיטגלידער-אפצאהל 80 גראשען א חודש.
פאר ארבייטסלאזע 60 גראשען א חודש.

פאקען-שטעלען
מיט פרישע קראוויאנסע
ביים סטארשע פעלדשער
L. Tajchner
אלטשטאדט 12, טעל. 165-72.

שייטלען
מיט פאריזער שנידען
און פערטיגע שייטלען
ווערען ערשטקלאסיג און רעיעל אויסגעפיהרט
אויף אנדולאציע
ביי הערש,
סקווערא ווא 15.

3176
ווארנונג!
דערמיט ווארן איך די פרוי נחה וויינטרויב, קאמיצנא 2, אינהאבערין פון דער פראלגיע און הערשל טייטעלבוים, 28-טער שיסער-פולק 51. אז אויב זיי וועלען מיר ביז זונטאג, דעם 22, מאי ד. י. איינשליסליך נישט אבגעבען דעם רעשט קויציע 300 זל., וואס זיי האבען ביי מיר אויסגענארט אויף א שווינדלערישען אופן, וועל איך געצוואונגען זיין דעם ענין איבערצוגעבען דער פראקוראטור און דערביי צו פערעפענטליכען זייערע אונערהערטע אפעריסטישע שטיקלעך, וואס זענען לויט'ן קאדעקס שטרענג שטראפבאר. יואל טיגער, קאנסטאנטינער 42.

יודען און ארמענער, וואס שטאמען פון רוסלאנד וועלען פריי אריינגעלאזט ווערען קיין סאוו.-רוסלאנד

מאָסקווע, (י.ט.א.) די סאָוויעטישע רעגירונג האָט ארויסגעגעבען א פעראָרדנונג, לויט וועלכער יודען און ארמענער, וועלכע זענען געווען געצוואונגען צוליב רעליגיעזע און נאציאָנאלע פערפאָלגונגען צו פערלאָזען דאָס צארישע רוסלאנד, זענען איצט בערעכטיגט פריי צו קומען קיין סאָוויעטרוסלאנד, צו בעזוכען זייער געבורטס־שטאָט און עווענטועל אויך פערבלייבען און סאָוויעט - רוסלאנד. ענטשפרעכענדע אינסטרוקציעס זענען שוין ערטיילט געוואָרען די אָפטיילונגען פון „אינטוריסט" אין פערשידענע לענדער.

די ערשטע גרופע פון יודישע ארבייטער אין דייטשלאנד קיין בירא-בידזשאן

בערלין, (יט"א) דער „געזערד" ענטוויקעלט לעצטענס אַן׳אינטענסיווע טעטיגקייט אין דייטשלאַנד און בעמיהט זיך צו געווינען יודישע אַרבייטסלאָזע פאַר דער קאָלאָניזאַציע אין בירא־בידזשאן. די ערשטע גרופע פון עמיגראַנטען קיין בירא־בידזשאָן, וואָס בעשטעהט פון יודישע בוי־אַרבייטער, פאָהרט אָפּ די וואָך קיין סאָוויעט־רוסלאַנד. די יודישע בוי־אַרבייטער שטאַמען פון בערלין, האַמבורג, עסען און קעלן.

געשטראָכען די סובווענצען פאר דעם יודישען מלוכה־טעאטער אין ריגע

ריגע, (יט"א) דער יודישער טעאַטער אין ריגע, וועלכער ווערט בעטראַכט פאַר אַ מלוכה־טעאַטער, ווייל ער איז ביז־איצט אויסגעהאַלטען געוואָרען דורך דער רעגירונג, האָט איצט פערלוירען די מלוכה־שטיצע.

די בודזשעט־קאָמיסיע פון לעטלענדישען סיים האָט אויף איהר לעצטער זיצונג געשטראָכען די מלוכה־סובווענצען פאַר אַלע מינדערהייטען־טעאַטערס, דערונטער אויך פאַרן יודישען טעאַטער.

„א וואר פאר'ן יתום" אין גאנץ פוילען

ארגאניזירט די צענטראַלע פאר יתומים-פערזאָרגונג

131 יתומים - אנשטאלטען געפינען זיך אין א טרויעריגע לאגע

וואַרשאַ, 17 (י.ט.א. טעלעפאָניש) די צענטראַלע פאר יתומים פערזאָרגונג, האָט צוזאמענגערופען א פרעסע־קאָנפערענץ. מיט רעפעראטען זענען ארויסגעטרעטען: דער געוו. סענאטאָר שעפּרעשעווסקי, דירעקטאָר גיישטעט און אדוואָקאט ענדעלמאן.

די רעפערענטען האָבען אנגעוויזען אויף דער טרויעריגער לאגע פון די 131 יתומים־אנשטאלטען, וועלכע זענען אנגעשלאָסען אין דער צענטראַלע. די לאגע פון די דאָזיגע אנשטאלטען האָט זיך פיל פערערגערט צוליב דעם, וואָס די סובסידיעס פון דער מלוכה און פון די שטאָט־ראַטען זענען געשטראָכען געוואָרען. הילף איז דרינגענד נויטיג. די צענטראַלע אפעלירט דערום צו דער רעגירונג, שטאָט־ראַטען און קהלות, זיי זאָלען ווייטער סובסידירען די יתומים־אנשטאלטען.

אין צוזאמענהאנג מיט דער קריטישער לאגע פון די אנשטאלטען, ווערט פון 22-טען ביז'ן 30-טען מאי אין גאנץ פוילען פאָרקומען „א וואָך פאר'ן יתום".

א ניי־געבוירענע קינד אין קבר פון א זעלבסטמערדער

לובלין, 17 (טעלעפאָניש). מיט צוויי חדשים צוריק איז אין דעמבלין בעגאַנגען זעלבסטמאָרד אַ געוויסער מאַריאַן גיורערסקי. אין שטעטעל האָט מען פערשידענס געשמועסט וועגען די סיבות פון זעלבסטמאָרד. מען האָט אָבער קיין זאַך נישט געקענט קאָנקרעט פעסטשטעלען און דער ענין איז מיט דער צייט ווי פערגעסען געוואָרען.

היינטיגע וואָך האָבען די קרובים געשטעלט אַ קרייץ אויפ׳ן קבר. צו דעם צוועק האָט מען דעם קבר אויפגעגראָבען, צו אַלעמענס ענטוזיאַזם האָט מען אין קבר ביים קערפער פון זעלבסטמערדער געפינען ליגען אַ טויט קערפערל פון אַ ניי געבוירען קינד.

דאָס דאָזיגע רעטעניש ווערט איצט אויסגעפאָרשט פון דער פאָליציי, וועלכע שטויסט זיך אָן, אַז גיורערסקי האָט זיך געהאַט פערפלאָנטערט אין אַ ראָמאַנטישע געשיכטע מיט אַ פרייליין און דאָס האָט איהם דערפיהרט צו זעלבסטמאָרד. ווייזט אויס, אַז זיין געליבטע האָט פון איהם געבוירען אַ קינד און דאָס קינד אַריינגעלייגט ... זיין קבר.

די בלוטיגע רציחות אין באמבעי

64 פערשטאָרבענע און דערשטאָכענע, 1000 פערוואונדעטע

לאָנדאָן, 17 (ספ. טעל.) די צאָהל קרבנות פון די רעליגיעזע קאַמפען צווישען די הינדוסען און מוסולמענער אין באָמבעי דערגרייכט 64 דער׳הרג׳עטע און אנ׳ערך 1000 פערוואונדעטע.

נעכטען זענען אין פערשידענע פונקטען פון דער שטאָט דערמאָרדעט געוואָרען 32 פערזאָן.

טראָץ דער ענערגישער אַקציע פון דער פאָליציי, וועלכע האָט אזש אין 20 פאַלען גענוצט זיך בענוצען מיט געוועהר, דויערן די קאמפען ווייטער.

די מוסולמענער מאָרדען איסליכען בעגעגנטען הינדוס, אפילו פרויען און קינדער.

זיי מאַכען עס היגמערווייַלעכץ, לויפען ארויס פון די טויערן, דערשטעכען מיט שטילעטען, אָדער פערשטיינען, און דערנאָך בעהאַלטען זיי זיך.

די פאָליציי קאָן זיך פשוט נישט אנ׳עצה געבען.

אָהן א שיער ארבייט האָבען די פייערלעשער, ווייל אַלע ווייַלע ברעכען אויס שרפות, וואָס בעדראָהען גאַנצע קוואַרטאַלען.

א סך משפחות זענען אין א פאַנישער שרעק ענטלאָפען זיך אויסבעהאַלטען אין די דערפער.

אַנדערע פערבאַריקאַדירען זיך אין די הייזער.

נעכטען איז אין באָמבעי אָנגעקומען פון פאָאָן א באַטאַליאָן ענגלישע פיעכאָטע און אַן׳אָפּטיילונג פאַנצער־אויטאָמאָבילען.

מען וואַרט אויף נאָך אונטערשטיצונגען, כדי צו מאַכען א סוף פון די רציחות.

באנקראָט פון לעטלענדישען קאאפעראטיווען פערבאנד „קאנסום"

ריגע, (יט"א) אַ שטאַרקען רושם אין די ווירטשאַפטליכע קרייזן האָט געמאַכט דער באַנקראָט פון צענטראַלן לעטלענדישן קאָאָפעראַטיווען־פערבאַנד „קאָנסום", וואָס צעהלט 400 פערשידענע קאָאָפעראַטיווע אינסטיטוציעס.

צום „קאָנסום" געהערען פיל מיהלען, 60 מילך־קאָאָפעראַטיוועו, 90 לאַנדווירטשאַפטליכע קאָאָפעראַטיוועו, אַ רייהע טעקסטיל־פאַבריקען א.אַז.וו. דער אומזאַץ פאַרן לעצטען יאָהר האָט בעטראָפען 50 מיליאָן לאַט. איצט איז דער „קאָנסום" בכוח צו צאָהלען נישט מעהר ווי 15 פראָצענט פון זיינע חובות.

דער דעפיציט אין דער הויך פון 8 מיליאָן לאַט וועט אין אַ גרויסער מאָס בעלאַסטען די לעטלענדישע מלוכה־באַנק און די שטייער־צאָהלער, ווייל פיל פון די טראַנזאַקציעס פון „קאָנסום" זענען גאַראַנטירט געוואָרען דורך דער מלוכה.

די ענטוויקלונג פון „קאָנסום", וואָס איז מיט אַ ברייטער האַנד אונטערשטיצט געוואָרען דורך די נאַציאָנאַליסטישע רעגירונגס־קרייזן (ריזיגע קרעדיטען, בעפרייאונג פון שטייערן און צאָלען), האָט געהאַט דעם ציל צו פערמינדערן דעם איבערפלוס פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען, איבערהויפט פון די יודען, אויף דעם ווירטשאַפטליכען לעבען פון לאַנד.

ווירקליך האָט דער „קאָנסום" בעוויזען אַרויסצושטויסען יודען פון פיל ווירטשאַפטליכע פאָזיציעס און האָט זיי דערפיהרט צום באַנקראָט. די פאָלגען פון דער שעדליכער פאָליטיק, געגען וועלכער די יודישע ווירטשאַפטליכע קרייזן האָבען אונאויפהערליך געוואָרענט, לאָזען זיך איצט פיהלען מיט דער גאַנצער קראַפט.

קאטאסטראָפע לאגע פון דער סלאָבאָדקער ישיבה

קאָוונע, (יט"א) דא איז ערשינען אַן׳אויפרוף, וואָס שילדערט די קאַטאַסטראָפאַלע לאַגע פון דער סלאָבאָדקער ישיבה. די ישיבה־בחורים ליידען ממש הונגער, דער ישיבה, וואָס עקזיסטירט שוין העכער 50 יאָהר, דראָהט איצט אַ ליקווידאַציע, אויב עס וועט נישט קומען דרינגענד הילף.

א מאָנעטארע וועלט-קאָנפערענץ

לאָנדאָן, 17 (ספ. טעל.) לויט ידיעות פון וואַשינגטאָן, האָט די מאָנעטאַרע קאָמיסיע ביים רעפּרעזענטאַנטען־הויז זיך געווענדעט צום פרעזידענט הובער מיט אַ פאָרשלאַג וועגען צוזאַמענרופען אַן׳אַלוועלטליכע מאָנעטאַרע קאָנפערענץ, נישט שפּעטער, ווי אויפ׳ן 1. יולי.

Dr. Różaner

ספעציאַליסט פון הויט און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער־שוואַכע און קינדערלאָזיגקייט

נארוטאָוויטשא 9 טעלעפאָן 128-98

נעמט אָן פון 8–10; 4–8 אָוונד.

זונטאָג פון 9 ביז 10 פריה.

Starszy Felczer

L. Tajchner

אַלטשטאַדט 12 טעל. 165-72

בעזיצט אַ 23-יעהריגע שפּיטאָל־פּראַקטיק אין וואַרשאַ און אין לאָדז.

נעהמט אָן קראַנקע פון אַלע ספעציאַליטעטען אַ גאַנצען טאָג.

פאַר אָרימע אויפנאַהם פון 8–10 פריה נור 1 זל.

ריזיגע שרפה אין ניו-יאָרקער האַפען

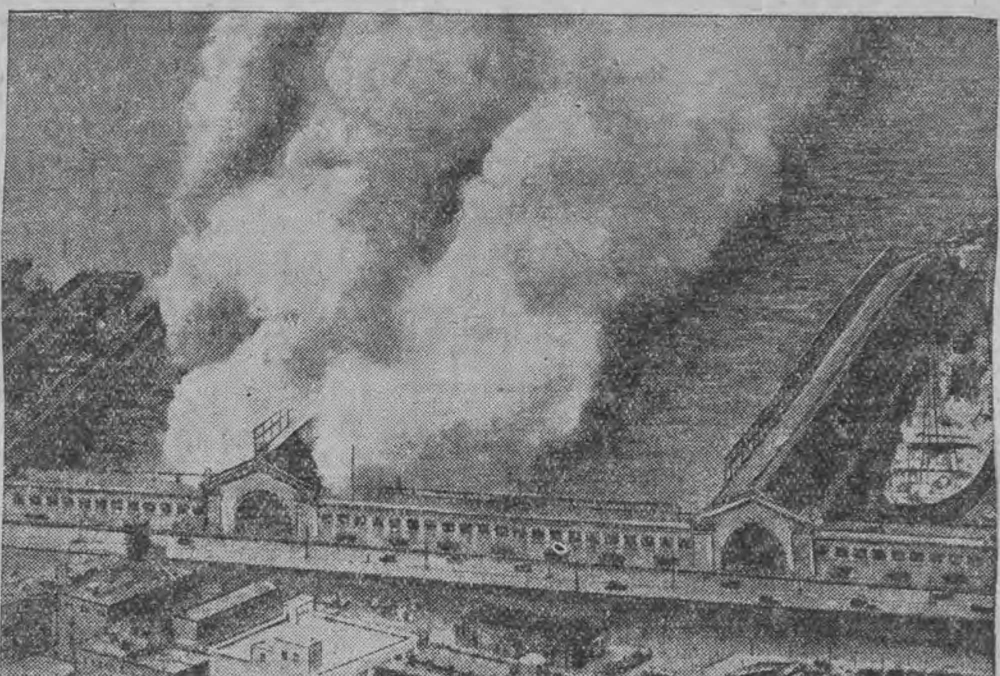

אויפגענומען פון אַן׳אעראָפּלאַן

דאנציג, ווי — שאנכאי

מען פערשפרייט ווידער בבא-מעשיות וועגן דאנציג

די „שיקאַגאָ טריבון" רעדט נאָך דעם „דיילי עקספרעס"

ניו־יאָרק, 17 (ספ. טעל.) אין דעם „שיקאַגאָ טריבון" איז אָפּגעדרוקט אַ קאָרעספאָנדענץ פון בערלין, אין וועלכער עס ווערט צ. אַ. געזאָגט פאָלגענדעס:

„די דיפלאָמאַטען פון ענגלאַנד און פראַנקרייך האָבען אָפּגעהאַלטען אַ נצחון, נישט דערלאָזענדיג צו אַ פוילישער אינוואַזיע אויף דאַנציג, וואָס האָט זיך געזאָלט אָנהויבען דעם 1. מאַי ה. י.

די אינטערווענץ פון די דאָזיגע מלוכות האָט אָבער נישט פערזיכערט פאַר דער געפאַהר פון אַ פוילישער אינוואַזיע אויף אַ לאַנגער מעטע.

„די דאַנציגער מאַכט ווייסט אויסגעצייכענט, אַז די אָפּטיילונגען פון די האַלב־מיליטערישע אָרגאַניזאַציעס „סאָקאָל" און „סטזשעלעץ", געקרעפטיגט פונ׳ם רעגולערען מיליטער פערציהען שוין אַ לענגערע צייט אַ רינג אַרום דער פריישטאַט.

„דער גאַנצער פוילישער פלאָט איז קאָנצענטרירט און גרייט אין גדיניע, 8 מייל פון דאַנציג, כדי צו יעדער צייט אָפּצושווימען צום דאַנציגער פּאָרט און אָקופּירען איהם.

„די דאָזיגע פערשוועררונג וועט וואַהרשיינליך אַדורכגעפיהרט ווערען, ווי דאָס פערנעהמען פון שאַנכאַי דורך די יאַפּאַנער. אַזוי ווי די פעלקער־ליגע האָט אין דעם ערשטען פאַל נישט אינטערווענירט, וועט זי אויך נישט אינטערווענירען אינם צווייטען פאַל.

„די דאַנציגער בעפעלקערונג האָט צו פערדאַנקען דאָס אָפּהאַלטען פון דער אינוואַזיע דעם גראַף גראַוווינאַ, וועלכער האָט פון האַלב אַפּריל פיבערהאַפט געאַרבייט איבער דעם ענין אין דער איטאַליענישער, פראַנצויזישער און ענגלישער דיפּלאָמאַטיע. פוילען רעכענט זיך אָבער נישט מיט דעם גראַף גראַווינאַ. זיינע פעראָרדנונגען, וואָס האָבען דעם צוועק צו פערזיכערען דעם אַנטייל פון דאַנציג אין דעם פוילישען האַנדעל, ווערען דורך פוילען נישט געהעריג רעספּעקטירט.

„דאַנציג לעבט אין דער שטענדיגער שרעק פאַר דער אינוואַזיע: דער האַנדעל פון דער פרייַשטאַט קאַרטשעט זיך און שטאַרבט אָפּ, מחמת די שריט פון דער פוילישער רעגירונג. דער פרייַשטאַט דאַנציג דראָהט אַ ווירטשאַפטליכע און פּאָליטישע רואינע".

ווי ס׳איז צו זעהן פון דער דאָזיגער קאָרעספּאָנדענץ, האָט דער מחבר איהרער בעקומען זיינע ידיעות פון דעם שעף פון דער פּרעסע־אָפּטיילונג ביי דאַנציגער סענאַט, פ. א. לוביאַנסקי, וועלכער זאָל האָבען גערעדט אָפיציעל, אין נאָמען פון סענאַט פון דער פרייַשטאַט דאַנציג און לויט׳ן אויפטראַג פון גראַף גראַווינאַ.

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז. 18 מאי 1932

די סכנות פונ'ם פרענטש-בעריכט

וועגען דעם פרענטש-בעריכט און זיינע פארשלאגן געגען דעם ווייטערדיגען אויסברייטען פון יודישען ערד-בעזיץ אין ארץ-ישראל זענען שוין פון לאנג ארומגעגאנגען פערשידענע קלאנגען. אין דעם פאקט אליין, וואס דער לאנדאנער קאלאניאל-אמט האט געשטעלט פאר פרענטש די אויפגאבע אויסצופארשען דעם אראבישען און יודישען ערד-בעזיץ אין פאלעסטינע און די נויט פון די אראבער און יודען אין לאנד פאר קליינע פויערים-ווירטשאפטען, אין דעם פאקט אליין האט מען מיט רעכט געזעהן א געוויסע אנטי-יודישע דירעקטיווע פאר דער אויספארשונג. קיין גרונד צו אנ'אנדער אפשאצונג פון פרענטש'ס מיסיע האט נישט געקענט זיין ביי די גרעסטע אפטימיסטען.

דער בעריכט פון פרענטש איז נאך נישט פערעפענטליכט געווארען אין זיין פולשטענדיגער פארם און אזוי לאנג ווי דאס איז נישט געשעהן, קען מען אויך גאר נישט זאגען וועגען זיינע הויפט-ליניעס. מען מוז זיך דעריבער אפהאלטען פון אנ'אלגעמיינעם אויספיהר ביז דער בעריכט וועט פערעפענטליכט ווערען.

פונדעסטוועגען איז א טייל פון פרענטש'ס פארשלאגען שוין בעקאנט און א געוויסע אהנונג וועגען זיין ווירטשאפטליכען פלאן פאר יודען און אראבער קען מען שוין האבען. פרענטש זאגט זיך ארויס געגען א סיסטעמאטישען און ארגאניזירטען באדען-קויף דורך דעם נאציאנאל-פאנד. דאס הייסט, פרענטש מאכט א פארשלאג, אז פריהער פון אלץ זאלען יודען נישט קענען אליין רעגולירען און לעזען זייער קאלאניזאציע-פראבלעם. ענגלישע בעאמטע זאלען אויפטרעטען אין דער ראלע פון דער אויבערשטער גערעכטיגקייט און זיי דארפען עס זארגען דערפאר, אז די אראבישע פעלאכען זאלען נישט ליידען קיין עוולות פון יודישען ערד-בעזיץ. אויב פרענטש'ס בעריכט זאל דינען פאר א באזיס פאר דער ווייטערער ענגלישער פאליטיק אין ארץ-ישראל, וואלט עס געהייסען, אז אפילו די יודישע אגענץ פערלירט די השפעה אויף דעם גאנג פון יודישער בעזעצונג אין ארץ-ישראל, ווי דאס איז פאראויסגעזעהען געווען ביי דער גרינדונג פון דער אגענץ. מען וויל פטור ווערען פון צענטראלע יודישע אינסטיטוציעס אין לאנד, בפרט פון אזעלכע, וואס זענען אימשטאנד עטוואס אויפצוטון.

אין די ערשטע ידיעות וועגען דעם פרענטש-בעריכט ווערט געזאגט, אז מען וויל איינטיילען דאס לאנד אין 4 זאנעס. מען האט אלזא פריהער אפגעשניטען טראנסיארדאניע פון פאלעסטינע און איצט פערזוכט מען ווייטער צו פערקלענערען „דעם געביט פון יודישען איינפלוס". די קלאנגען וועגען אויפטיילען ארץ-ישראל אין אראבישע און יודישע קאנטאנען, קלאנגען, וועלכע מען האט אזוי קאטעגאריש געלייקענט, האבען אלזא געהאט א גרונד.

עס בלייבט איצט אפצווארטען דעם פולען טעקסט און דאס גאנצע בילד פון פרענטש בעריכט, כדי צו קענען משפט'ן וועגען די ווייטערדיגע פלענער פון ענגלאנד אין ארץ-ישראל. **ל. ג.**

די בירגערשאפט-פראגע פון די יודען אין לעטלאנד

ריגע (יט"א) אויף דער לעצטער זיצונג פון מיניסטעריען-ראט אין לעטלאנד זענען בעטראכט געווארען 10 ביטעס וועגען אנערקענען די לעטלענדישע בירגערשאפט. איין ביטע איז ערלעדיגט געווארען פאזיטיוו, 9 ביטעס, וואס זענען איינגעטראגען געווארען דורך יודען, זענען אפגעווארפען געווארען.

די בירגערשאפט-פראגע געהערט בכלל צו די וויכטיגסטע פראגען פאר פיל יודען אין ריגע, וועלכע זענען געקומען פון רוסלאנד און מוזען אלס „שטאטסלאזע" אויסשטעהען פערשידענע שוועריגקייטען, הגם דערטער יודען, וועלכע וואוינען אין לעטלאנד איבער 10 יאהר האבען ביז איצט נישט בעוויזען צו בעקומען די לעטלענדישע בירגערשאפט. דער לעטלענדישער מיניסטעריען-ראט וועט אויף דער נאהענטסטער זיצונג בעטראכטען א רייה ווייטערע ביטעס וועגען בירגערשאפט.

AMBULATORJUM WENEROLOGICZNE

przy lecznicy ZGIERSKIEJ 17

נעהמט אן טעגליך ספעצ. ארצט

Dr. H. RÓŻANER

פאר הויט- און וועגערישע קראנקהייטען,

מענער-שוועכע פון 1—2 ביינאג.

גארגולאוו זאגט, אז ר'איז געווען שיכור

בעת ר'האט געשאסען דעם פראנצויזישען פרעזידענט

די פאריזער בלעטער גיבען איבער זעהר אינטערעסאנטע איינצעלהייטען וועגען דער אויספארשונג, וואס ווערט געפיהרט ארום דעם מארד פון פראנצויזישען פרעזידענט. דער מערדער גארגולאוו איז קאנפראנטירט געווארען מיט א גאנצער רייה פערזאנען, כדי פעסטצושטעלען, צי ער איז טאקע גארגולאוו, אדער ער האט געלעבט אונטער א פאלשען נאמען. איינער פון די עדות, דער גענוודישער פאלקאווניק יעליסעיעוו האט נאכ'ן פערהער געפרעגט דעם מערדער:

— פארוואס האט איהר דאס געטון?

גארגולאוו האט אראפגעלאזט דעם קאפ און מיט א מידער שטים געענטפערט:

דער דאזיגער געדאנק האט זיך צו מיר צוגעקלעפט, אז איך האב נישט געוואוסט ווי אזוי דערפון פטור צו ווערען... איך האב געטרונקען געפרובט אין ווייץ פערזאגען... געווען שיכור נישט געוואוסט וואס איך טו.. איך ווייס מען וועט מיך הרגענען, גארנישט צו מאכען...

די ווערסיע וועגען דעם, אז דער מערדער איז געווען שיכור, אין א נייע, זי איז זעהר נישט וואהרשיינליך, ווייל אויף קיינעם פון די, וועלכע האבען געזעהן דעם מערדער פאר און באלד נאכ'ן אטענטאט, האט ער נישט געמאכט דעם איינדרוק פון א שיכור'ען. יעדענפאלס וועט מען די זאך נאכפארשען.

נאך די קאנפראנטאציעס האט דער אויספארשונגס-ריכטער ווייטער פערהערט דעם מערדער. אויף דער פראגע, ווי אזוי ער האט זיך בעקענט מיט זיין איצטיגער פרוי, האט גארגולאוו געענטפערט, אז ער האט געגעבען אנ'אנאנס אין א הייראטס-צייטונג, אז ער זוכט א כלה, א פראנצויזקע מיט א קליינעם נדן. אזוי ווי קיין פראנצויזקע האט זיך נישט געפונען, האט ער חתונה געהאט מיט א שווייצערין, וועלכע האט איהם געגעבען פערציג טויזענד פראנק נדן.

דער ריכטער פרעגט גארגולאוו'ן, וואס זאל בעדייטען, וואס ער האט געהאט געשריבען א פאר טאג פאר'ן אטענטאט, אז ער וויל דערמארדען דעם פריהערדיגען פראנצויזישען פרעזידענט דומערג און דעם יאפאנישען קרוינפרינץ. אויף וואס גארגולאוו ענטפערט, אז דאס זענען דומהייטען.

צווישען די דאקומענטען, וועלכע מען האט געפונען אין גארגולאוו'ס וואוינונג אין מאנאקא, האט זיך געפונען א לעגיטימאציע פון מאסקווער אוניווערזיטעט מיט א בעמערקונג, אז שפעטער האט גארגולאוו זיך געלערנט אין אוניווערזיטעט אין ראסטאוו. א קאמיסיע פון דאקטוירים האט עקזאמינירט גארגולאוו'ן בנוגע זיינע קענטעניסען אין מעדיצין. דער רעזולטאט פון עקזאמען לאזט נישט איבער קיין צווייפעל, אז דער אטענטעטער האט ווירקליך שטודירט מעדיצין.

גארגולאוו'ס צווייטע פרוי האט ערקלערט פאר'ן קארעספאנדענט אין פראג, אז דער מערדער זאל האבען געליטען אויף א שווערער קראנקהייט און דאס זאל זיין די סיבה פון זיין אונגארמאלען צושטאנד. עס איז דעריבער פערהאן א פערדאכט, אז ער איז א סיפיליטיקער. גארגולאוו אליין אבער לייקענט, אז ער זאל זיין קראנק געווען אויף סיפיליס.

די בעציהונגען צווישען ענגלאנד און די סאוויעטען

שאלות ותשובות אין ענגלישען פארלאמענט

אויף איינער פון די לעצטע זיצונגען פון ענגלישען פארלאמענט זענען דער רעגירונג געשטעלט געווארען א רייה אנפראגען מכוח די בעציהונגען צווישען ענגלאנד און די סאוויעטען. דער דעפ. טאד האט געפרעגט דעם אויסערן-מיניסטער, צי געניסען די אפיציעלע פארשטעהער פון ענגלאנד אין סאוויעטען-פערבאנד פון די זעלבע בעוועגונגס-פרייהייטען, ווי די סאוויעטישע פארשטעהער אין ענגלאנד. דער אויסערן-מיניסטער סיימאן האט אויף דער פראגע געענטפערט, אז אין רוסלאנד זענען פערהאן א רייה ראיאנען, וועלכע זענען פערבאטען פאר'ן בעזוך פון אויסלענדער.

טאד האט דאן געפרעגט, צי האלט נישט די רעגירונג פאר צוועקמעסיג איינצופיהרען ענליכע אויסנאהמען אויך בנוגע די פארשטעהער פון די סאוויעטען אין ענגלאנד, אבער קיין ענטפער האט די רעגירונג אויף דער פראגע נישט געגעבען.

דעפ. דאקער האט געפרעגט, צי האט די רעגירונג אנגענומען א בעשלוס וועגען אויפהערען צו גאראנטירען די עקספארט-קרעדיטען פאר סאוויעטישע אויסארבייטונגען. דער ענטפער איז געווען, אז די קרעדיטען ווערען אויך ווייטער גאראנטירט ביי געוויסע בעדינגונגען.

דערויף האט איין דעפוטאט געפרעגט, מיט וואס אייגענטליך אונטערשיידעט זיך אין אזא פאל די פאליטיק פון דער איצטיגער רעגירונג פון דער לייבאר-רעגירונג. דער ענטפער איז געווען אז די איצטיגע רעגירונג שטרעבט אויסצוגלייכען דעם האנדעלס-בילאנס און צו פערקירצען דעם טערמין פון די קרעדיטען.

ראמזעי: צי איז דער רעגירונג בעקאנט, אז אין משך פון די לעצטע 6 חדשים האט די סאוויעטען רעגירונג אפט פערלעצט די פערפליכטונג נישט צו פיהרען קיין פראפאגאנדע, וואס דאס איז פאראויסגעזעהן אין דעם האנדעלס-אפמאך. צי דענקט נישט די רעגירונג, אז דאס איז גענוג, כדי דעם אפמאך צו ערקלערען פאר נישט גילטיג.

אויסערן-מיניסטער סיימאן: אין האנדעלס-אפמאך איז קיין פונקט וועגען פראפאגאנדע נישטא. די געהעריגע פערפליכטונג איז פערהאן אין אנ'אנדער פראטאקאל. איבריגענס בעטראכט איצט די רעגירונג די פראגע וועגען די בעציהונגען מיט די סאוויעטען בכלל.

דעפ. טאד פרעגט דעם אינערן-מיניסטער, צי איז איהם בעקאנט, אז אין דער לעצטער צייט ווערט זעהר שטארק פערשפרייט אין ענגלאנד רעוואלוציאנערע ליטעראטור און וואס האט די רעגירונג בדעה אונטערצונעהמען געגען דעם.

דער אינערן-מיניסטער בעשטעטיגט דעם פאקט, אז לעצטענס האט זיך פערשטארקט די פערשפרייטונג פון קאמוניסטישער ליטעראטור אין ענגלאנד. אין אינטערעס פון דער מלוכה מוז ער זיך אבער בעגרעניצען מיט דער ערקלערונג, אז אין יעדען איינציגען פאל נעהמט די רעגירונג אן די נויטיגע מיטלען.

דעוויס פרעגט, וויאסערע מיטלען האט די רעגירונג אנגענומען, כדי די סאוויעטען זאלען אויסצאהלען דער קאמפאניע לענא גאלדפילדס די 13 מיליאן פונט, וואס זענען איהר צוגעשפראכען געווארען דורכ'ן ארביטראזש געריכט. סיימאן האט דערויף געענטפערט, אז אין די לעצטע טעג האט ער וועגען דעם געהאט בעראטונגען מיט די פארשטעהער פון דער קאמפאניע און אז די קאמפאניע איז צופרידען פון די שריט, וועלכע די ענגלישע רעגירונג האט אונטערגענומען.

ווי אזוי מוסאליני ווערט בעוואכט

א וואך היט איהם אויף שריט און טריט

די פאריזער צייטונג „ל'ענטראנסיזשאן" בעשעפטיגט זיך אין א ספעציעלען ארטיקעל מיט דער פראגע וועגען דער פעראנטווארטליכקייט פון די פאליציישע ארגאנען פאר דער זיכערקייט פון פרעזידענט. די צייטונג שטעלט פעסט, אז ביי דער ארדנונג, וואס הערשט אין פראנקרייך, ווען דער פרעזידענט פאהרט ארום פראנק און פריי נישט נאר אין פאריז, נאר אויך איבער גאנץ פראנקרייך איז אונמעגליך צו פערהיטען פאר אנ'אטענטאט, אפילו ביי אלע פארזיכטס-מיטלען.

אנדערש איז די זאך אין איטאליען, וואו מוסאליני ווערט אפגעהיט דורך דער פאשיסטישער מיליציע און פאליציי, ווען מוסאליני געהט ארויס פון פאלאץ צו מאכען א שפאציר רייטענדיג איבער דער אומגעגענד פון רוים, געהט איהם פאראויס א וואך אויף ראווערען. די וועלאסיפעדיסטען ווייסען וואוהין מוסאליני וועט רייטען און זיי רייניגען פאר איהם אפ דעם וועג אויף א שטח פון 100 מעטער ארום.

ווען מוסאליני פאהרט קיין אויסלאנד (דאס האט פאסירט צוויי מאל: איינמאל איז ער געפאהרען קיין לאנדאן, דאס צווייטע מאל קיין לאקארנא) איז די וואך פון דער פאשיסטישער מיליץ נאך שטארקער. אין לאקארנא האט מען איהם אפגעהיט ממש אויף יעדען שריט. אין האטעל אין לאקארנא, וואו מוסאליני איז איינגעשטאנען, האט זיך געפונען איין פראנצויזקע, וועלכע האט אמאל געוואלט אנזעהן דעם דוטשע. זי האט זיך דעריבער געשטעלט אויף דער שוועל פון איהר צימער. אבער די וואך האט פון איהר געפאדערט זי זאל דורכאויס אריינגעהן אין איהר צימער, ווען מוסאליני געהט פארביי און ס'האט גארנישט געהאלפען. די וואך איז בעשטאנען נישט פון שווייצארישע פאליציאנטען, נאר פון פאשיסטישער מיליץ.

גאנץ אנדערש איז די זאך אין פראנקרייך. סיי מילעראן, סיי פואנקארע, סיי דומערג פלעגען מאכען שפאצירען איבער די עליזעי-פעלדער (די וואס, וואו עס געפינט זיך דער פאלאץ פון פרעזידענט). דאן איז דער פרעזידענט לויט זיין אמט געצוואונגען אנטיילצונעהמען אין פערשידענע פייערליכקייטען, בעזוכען וואוילטעטיגע באזארען, עפענען אויסשטעלונגען א. א. וו.

אויף אלע אויפנאהמען און פייערליכקייטען פאהרט דער פרעזידענט גאנץ פריי אהן קיין שום וואך. ביי אזעלכע בעדינגונגען איז איגנאנצען אונמעגליך צו פערהיטען דעם פרעזידענט פאר אנ'אטענטאט. איבריגענס לאזט מען דעם פרעזידענט אליין אויסקלויבען: צי וויל ער געניסען פון דער פולער פרייהייט, אדער ער וויל זיין א געפאנגענער, וואס ווערט אפגעהיטען דורך פאליציי. די פראנצויזישע פרעזידענטען ווילען שטענדיג זיין פריי, הגם דאס איז פערבונדען מיט א געפאהר פאר זייער לעבען.

געגען פראיעקט אפצושאפען דעם יודישען כאראקטער פון קאלינינדארף

מאסקווע (יט"א) דער „עמעס" טיילט מיט, אז צוויי העכערע בעאמטע פון קאלינינדארפער ראיאן, די פראיעקט-געבער פון אפשאפען דעם יודישען כאראקטער צו קאלינינדארף, זענען בעוויטיגט געווארען פון זייערע אמטען. די קאמוניסטישע ארגאניזאציע פון דעם ראיאן לייקענט אפיציעל, אז זי זאל האבען וועלכע עס איז שייכות צו דעם פראיעקט. די פארטיי איז צוגעטרעטען צו דער מאביליזירונג פון דער קאמוניסטישער יוגענד אין דעם ראיאן פאר אנ'אינטענסיווער פעלד-ארבייט מיט'ן צוועק צו ראטעווען דעם פריהלינג-פערזייה אויף די קאלינינדארפער פעלדער.

מאראלישע ענטוואפנונג און די מינדערהייטען-פראגע

זשענעווע (יט"א) במשך פון דער שטודיען-קאנפערענץ, וואס איז דא ארגאניזירט געווארען דורך דעם „ענטוואפנונגס-קאמיטעט פון די אינטערנאציאנאלע פרויען-ארגאניזאציעס", האט די גענעראל-סעקרעטארין פון דער יודישער פרויען-ליגע פרוי ראזא אבערסאן אנגענומען א שטעלונג צו דעם פראבלעם פון דער מאראלישער ענטוואפנונג, אויסווייזענדיג, אז די פראגע איז נאהענט פערבונדען מיט'ן מינדערהייטען-פראבלעם.

די רעדנערין האט זיך באריכות אפגעשטעלט אויף די מינדערהייטס-אפמאכען און בעטאנט, אז זיי ווערען אין קיין איין מדינה כמעט נישט דורכגעפיהרט. ווייל מען זארגען פאר דער מאראלישער ענטוואפנונג פון דער וועלט, דאן דארף מען צוגלייך שוין קען די געהעריגע אויפמערקזאמקייט דער לאגע פון די מינדערהייטען און זעהען, אז די רעכט, וועלכע זענען זיי צוגעזיכערט געווארען, זאלען אבער היט ווערען, — האט פערענדיגט פרוי אבערסאן.

ווען מענשען גלויבען נישט

אין די אייגענע כוחות דארף מען זיי היילען

די וויסענשאפטלער, וואס ווילען דערגעהען די סיבה פון דורכפאל און אומגליק אין'ם מענשענס לעבען, זענען נאך לענגערע פארשונגען געקומען צום בעשלוס, אז אין אלע אומגליקען, וואס דער מענש ברענגט אויף זיך, איז שולדיג דאס אומגלויבען אין די אייגענע קרעפטען. מענשען, וואס האבען קיין מוט נישט צו טון, וואס זיי דארפען און ווי זייער געזונטער שכל דיקטירט זיי — אזעלכע ברענגען אויף זיך אליין אלע צרות.

דער רעקטאר פונ'ם אוניווערזיטעט אין העמיל־טאן זאגט, אז היינטיגע צייטען קאן מען אזעלכע מענשען אויסהיילען. ווען זיי לאזען זיך בעאיינ־פלוסען פון קלוגערע און שטארקערע מענשען און פון וויסענשאפטלער, וואס גיבען זיך אב מיט אז־זעלכע „קראנקע".

דערביי דערצעהלט דער דערמאהנטער פראפע־סאר, אז בלויז א קליינע צאהל מענשען איז גע־בענשט מיט א שטארקען כאראקטער און קאן זיך בעפריקען פון די צרות, וואס שוואכמוטיגקייט ברענגט. עס שטעלט זיך ארויס, זאגט ער, אז אזעל־כע מענשען ווי נאפאלעאן, קייזער ווילהעלם, ביר־טאן, לינקאלן און אזא טראציגער מענש ווי דער דייטשער דענקער און פילאזאף ניטשע, האבען אויך נישט געגלויבט אין זיך, זיי זענען אבער שפע־טער בייגעשטאנען דעם נסיון, האבען מיט דער צייט יא אנגעהויבען צו גלויבען אין די אייגענע קרעפטען און האבען אויפגעטון וואונדער.

פון אלטע היסטארישע צייטען ווייסט מען, אז דעמאסטענעס, א גריכישער אראטאר, האט אין דער יוגענד געגוארט צו ווערען א רעדנער, אבער ער האט געשטאמלט אונטער דער נאז און דערפאר מורא געהאט, אז זיין טאלאנט וועט געשטערט ווערען. מיט דער צייט האט ער זיך אנגענומען מיט מוט, און אויפגעטראטען אלס רעדנער און האט בייגעקומען זיין שלעכטע אויסשפראך.

עס זענען דא מענשען, וואס בעזיצען אייגענס־ליך יא גענוג קראפט און זיך ענטקעגענצושטע־לען זיך שטרויכלונגען, און וואלטען געקאנט אב־רוימען די שטיינער, וואס ליגען אויף זייער לע־בענס וועג, אבער זיי וואגען נישט, זיי האבען קיין מוט נישט אנצונעהמען זיך מיט כח און דאס צו טון. ליידען זיי אלע צרות און מוזען האבען צו זיך אליין טענות, למאי זיי ליידען אט די צרות אומ־זיסט און אומזיסט. זיי זענען אומגליקליך, כאטש זיי וואלטען געקאנט זיין גליקליך. זיי רעדען זיך אליין איין, אז זיי זענען שוואך, אז זיי זענען נישט ברואו ,כאטש זיי זענען יא בראוו און העלדיש.

אזעלכע מענשען האבען מורא עפעס אונטער־צונעהמען, ווייל זיי רעכענען, אז זיי וועלען נישט זיין אימשטאנד דורכצופיהרען דאס אונטערגענו־מענע ; אזעלכע מענשען גיבען זיך אונטער און ליידען.

די וויסענשאפטלער זאגען, אז יעדער מענש, מוז בעזיצען א געוויסע מאס גלויבען אין זיך. אויב ער בעזיצט נישט אזא גלויבען, דארף ער זיך ווענדען צו איינעם פון זיינע פריינד מיט א שטאר־קען ווילען און געזונדטען פערשטאנד און זעהן, אז יענער זאל איהם דערמוטיגען. טאמער האט ער נישט אזא פריינד, זאל ער זיך ווענדען צו א דאקטאר־פסיכאלאג. דער דאקטאר וועט איהם שוין אנווייזען, אז ער האט קיין סיבה נישט צו ליידען, אדער צו פערנאכלעסיגען זיינע אונטערנעהמונגען אויס מורא. אדער אויס מאנגעל אין גייסטיגע איי־גענשאפטען ; אז ער דארף נישט פערצווייפלען ווייל ער בעזיצט די אייגענשאפטען — נישט מעהר ער האט מורא זיי אנצווענדען, אויסצונוצען.

געוועהנליך געהט עס אזוי :

א מענש בעשליסט צו טון עפעס, וואס דארף איהם ברענגען פרייד, פערגעניגען, טראכט ער וועגען דער אונטערנעהמונג א לענגערע צייט און ווען ער האט שוין אלץ פערטיג און דארף אנהויבען די אונטערנעהמונג ווערט ער אבהענדיג, פערלירט דעם מוט, און די הענד לעגען זיך איהם נישט, זיין שטימונג פאלט און ער פערליערט דעם מוט דורכ־צופיהרען זיין פלאן. דא קומט איהם ארויף אויפ'ן זינען, אז אנדערע מענשען וואלטען נישט געהאנ־דעלט אזוי נאריש, ווי ער, און דעמאלט בעשליסט ער, אז יענע זענען בעסערע, שטארקערע, קרעפטי־גערע און מוטיגערע, ער אבער, זאגט ער זיך אליין, איז א פחדן שוואכינקער און מוז בלייבען ביים אלטען. דערנאך הויבט ער זיך אן איינצו־רעדען, אז ער איז פיזיש אויך א שוואכער מענש און ווען ער זאל פרעגען א דאקטאר, וואלט איהם יענער אויך געזאגט, אז ער טאר נישט דורכפיה־רען קיין נייע אונטערנעהמונג, ווייל עס איז נישט פאר זיינע כחות. אין זיינע אויגען וואקסען די אנ־דערע מענשען אויס ווי מוראדיגע העלדען, וואס קאנען איבערקעהרען א וועלט און ער אליין פאלט ביי זיך אראב ביז צו שטויב.

בעגעגענט זיך אבער דער דאזיגער מענש מיט א שטארקערען פון זיך, און יענער נעהמט איהם מוסרן, רעדט איהם אויס דאס הארץ און ערקלערט איהם, אז ער איז פונקט אזא העלד ווי אלע אנדערע מענשען. גלויבט ער אפשר נישט אין אנהויב, ער מיינט נאך אלץ, אז ער איז א שוואך, קראנק מענשעל. דער חבר זיינער אבער טאר איהם נישט אבלאזען און האלטען אין איין דערמוטיגען, ביז ער דערפיהלט אין זיך די קראפט, הויבט אן צו גלויבען אין זיך און הויבט אן אדער ער פערענ־דיגט זיין אונטערנעהמונג אהן שום מורא.

דער נאצ. סאציאליסטישער דעפוטאט היינעס, וועלכער האט אויף א זיצונג פון רייכסטאג מערדער־ליך צושלאגען דעם זשורנאליסט קלאץ.

ווי אזוי ארבייט פראפעסאר איינשטיין

דאס מערקווירדיגע לעבען פון גרויסען געלעהרטען

וועגען פראפעסאר איינשטיין איז שוין א סך געשריבען געווארען.

איצט דערצעהלט א בעוואוסטער ענגלישער שרייבער וועגען איינשטיין דעם מענש, איינשטיין דעם שטילען דעם בעשיידענעם, דעם וואונדערליך הארציגען און פאעטישען.

ער האט אין איינשטיינס צימער געפונען אנ'־איינפאכען טיש, וואס איז געווען פערוואָרפען מיט אלערליי פאפירען און זשורנאלען. אויך זיין בי־כער־שאנק איז געווען אנגעפאקט, אהן יעדער אר־דנונג, מיט פערשידענע זשורנאלען, פאפירען און ביכער. אויף די ווענד הענגען בילדער פון דעם פילאזאף שאפענהויער, פון דעם קינסטלער מיקעל אנדזשעלא און פון די אומשטערבליכע וויסענ־שאפטס־לייט ניוטאן און פאראדעי. דאס איז דאס גאנצע מעבעל, וואס מען זעהט אין איינשטיינס שטודיר־צימער.

ווען איינשטיין רעדט מיט א מענשען האלט ער אין איין שמייכלען. זיין שמייכעל איז שטיל, שע־מעוודיג, ווי ביי א קינד, וואס רעדט צו דער־וואקסענע מענשען. ער איז איצט אלט 51 יאהר, אבער מאנכע קענען אננעהמען, אז ער איז 60 יאהר. און אנדערע קאנען מיינען, אז ער איז 16 יאהר אלט. צוליב זיין מערקווירדיגען שמייכעל איז אונמעגליך צו טרעפען זיין ריכטיגען עלטער.

אבער נישט קוקענדיג אויף זיין נאאיווען, קינ־דישען אויסזעהען — זאגט דער שרייבער — מאכט ער דעם איינדרוק פון א ריזיגער נאטור־קראפט, ריכטיגער געזאגט, ווי א מערקווירדיגער אומבע־גרייפליכער נאטור־וואונדער. מען פיהלט אין איינ־שטיינס געגענווארט דאס זעלבע, וואס מען פיהלט, ווען מען שטעהט פאר' אהויכען באר־ריז אדער פאר דער ניאגארע...

זיין הויז איז זעהר בעשיידען מעבלירט, נאר די נויטיגסטע זאכען געפינען זיך דארטען. קיין שום לוקסוס, קיי שום זאכען צוליב דעקאראציע לאוט פרוי איינשטיין נישט אריין אין איהר היים, ווייל אזוי איז דער וואונש פון איהר מאן. אין איינפאכער בעשיידענער אומגעבונג פיהלט ער זי דאמבעסטען.

ווי אזוי ארבייט פראפעסאר איינשטיין ? ווי אזוי בויט ער אויף זיינע ריזיגע מאטעמאטישע וועלטען ?

א נאהענטער קרוב פון דעם גאון האט דאס אזוי ערקלערט :

איינשטיין ארבייט, ווי א קינסטלער, צוערשט דערזעהט ער די אינערליכע ליניעס פון א גרויסער אידעע, פון א גרויסען פלאן. ער דערזעהט מעהר מיט זיין פאעטישען חוש, מיט דער פאנטאזיע, ווי מיט'ן קלארען געדאנק, אבער אזוי שנעל ווי ער האט די אינערליכע ליניעס פון דער אידעע, ווארפט ער זיך מיט לייב און לעבען אריין אין דער ארבייט אויפצובויען א גאנצען סיסטעם, א ריזיגען גע־דאנקען־בנין, און בעת ער ארבייט איז ער ווי א מענש, וואס איז קראנק אויף פיבער. ער קריגט א הויכע טעמפעראטור, זיינע באקען פלאמען ווי ביי א טיפוס־קראנקען, זיין דופק קלאפט זעהר שנעל און זיינע אויגען בעקומען אנ'איבערערדי־שען גלאנץ. אין אזא צייט פון גייסטיגער אנגע־גליטקייט איז איינשטיין נערוועז און אומגעדול־דיג, הגם אין געוועהנליכע צייטען איז ער דער ליבליכסטער און גוטהארציגסטער מענש, וואס מען קאן זיך נאר פארשטעלען. ווען די שאפענדיגע קראפט צעשפילט זיך אין איהם, ענטוויקעלט זיך אין איהם א מערקווירדיגע פעהיגקייט צו אבזונ־דערען זיך פון דער וועלט און צו בלייבען פולשטענ־דיג אליין, אפילו ווען ארום איהם זאל די וועלט זיך איבערקעהרען. ער קאן זיך דאן געפינען צווי־שען די געדיכטסטע מאסען מענשען און ער זאל קיינעם נישט בעמערקען, און דער גרעסטער טו־מעל ארום איהם שטערט איהם נישט דורכצופיהרען גענוי און אהן א טעות די שווערסטע מאטעמאטי־שע און אסטראנאמישע אויסרעכנונגען. אין אזא צייט שלאפט ער כמעט גארנישט, און ער ווייסט נישט קיין אונטערשיד צווישען טאג און נאכט.

איינשטיין קאן נישט ליידען, ווען מען רעדט צו איהם וועגען איהם אליין. ער האט בכלל פיינט מענשען, וואס קומען ב' יאיהם נעהמען אינטער־וויאוען, און איהם מאכען רעקלאמע. נאר אפילו ווען ער בעוויליגט יאנ'אינט ערוויאו — און דאס פאסירט זעהר זעלטען — רעדט איינשטיין קיינמאל בלשון „איך". זיין מערקווירדיגע בעשיי־דענקייט ערלויבט איהם נישט צו רעדען וועגען זיך אליין, אלס דער מאן, וואס האט „עפעס" אויפ־געטון.

איינער פון איינשטיינס כאראקטער־שטריכען איז דאס, וואס ער האלט זעהר ווייניג פון געלט, ער וואלט היינט געקאנט זיין א גביר, אויב נישט טאקע א מיליאנער, ווען ער זאל געוועזן „קאפיטאל־ליזירען" זיין וועלט בערימטען נאמען. אבער איינשטיין זוכט נישט צו שלאגען קאפיטאל פון זיין נאמען, און ער בעגנוגענט זיך מיט דעם מא־געריען געהאלט, וואס ער קריגט פון דער פרייסי־שער רעגירונג אלס פראפעסאר אין בערלינער או־ניווערזיטעט.

DOKTOR

H. WOŁKOWYSKI

צעגעלניאנא 4, טעל. 90־216

ספעציאל־ארצט פאר הויט־ און וועגערישע קראנקהייטען, מענער־שוועכע, אלע ארט גאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארק־שטראהלען.

נעמט אן פון 8—2 און פון 5—9 אוועגד.

בעזונדער ווארט־צימער פאר פרויען.

א פרוי אין סאוויעט־רוסלאנד

פערקויפט איהר מאן א צווייטער פרוי פאר 100 רובעל

א מערקווירדיגער פאקט פון סאוויעט־רוסלאנד

וואלטער דוראנטי, דער מאסקווער קארעס־פאנדענט פון דער „ניו יארק טיימס" בעשרייבט א מערקווירדיגע געשיכטע וועגען א פרוי, וואס האט פערקויפט איהר מאן א צווייטער פרוי פאר הונדערט רובעל.

די געשיכטע האט פאסירט אין דער שטאט פאדאלסק, 25 מייל פון מאסקווע און איז פער־שפרייט געווארען דורך א לאקאלער ראדיא־סטאציע, אום צו ווארענען פרויען נישט צו מאכען אזעלכע טראנזאקציעס...

א פאר פאלק האט געארבייט אין א טעקסטיל־פאבריק. זיי זענען אין די דרייסיגער יאהרען און האבען דריי קינדער.

איין געקומען צו דער פרוי פון דעם מאן איהרע א פריינדין, א לעהרערין און האט גע־זאגט :

„איך וואלט זעהר געוואלט חתונה האבען, אבער איך האב אין מיינע קרייזען נישט קיין געלעגענהייט זיך צו בעקענען מיט עפעס א לייד־טישען יונגענמאן, ווי איהר פאבריק ארבייטערינס. קענסטו מיט עפעס העלפען ?

די לעהרערין האט דער פרוי אנגעבאטען הונדערט רובעל שדכנות געלד אויב זי וועט איהר קריגען א גוטען מאן, וואס איז א היים־זיצער און וואס ווייסט ווי צו שעצען א ווייב.

די פרוי האט נאכגעטראכט און בעשלאסען, אז דער בעסטער שידוך פאר דער לעהרערין איז איהר מאן איוואן.

זי האט צוזאמענגעפיהרט איהר מאן מיט דער לעהרערין, וועלכע האבען זיך קיינמאל נישט בעגעגענט, און ס'איז געווארען א שידוך. זי האט אבער מיט איהר מאן אבגעמאכט, אז ער זאל זי גט'ען און הייראטען די לעהרערין און צוריק חתונה האבען מיט איהר.

דער גט און די צווייטע חתונה איז שנעל פארגעקומען (אין סאוויעטען־פארבאנד קען מען זיך גט'ן און חתונה האבען אין איין טאג), און זי האט געקראגען די הונדערט רובעל שדכנות־געלט.

עס זענען דאן אוועק צוויי וואכען, א חודש, און איוואן איז געטריי זיין צווייטע ווייבעל.

דאס ערשטע ווייב האט איהם בעגעגענט אין פאבריק און געפרעגט :

— „ס'טייטש" ?

אבער ער האט געענטפערט :

— „זי קאכט בעסער פון דיר, און זי געפעלט מיר. פון די הונדערט רובעל האב איך קיין חלק סיי־ווי נישט געקראגען, איז — א גוטען טאג, געז'גט און פערפאלען !"

די פרוי איז אוועק אין דער נייער היים זיינער און געמאכט דעם צווייטען ווייבעל א רוסישען „מי שברך", אבער עס האט נישט געהאלפען...

זי האט דאן אפעלירט וועגען דעם צום גע־ריכט. דאס געריכט האט בעשלאסען, אז די שדכנ'טע האט געהאנדעלט שענדליך, אז ס'איז מיאוס פאר א פרוי פון דער פראלעטארישער רעפובליק אזוי צו האנדלען. אז מענער און פרויען זענען נישט ווי קיין בהמות, וואס מען קען זיי קויפען און פערקויפען.

דאס געריכט האט אנערקענט די צווייטע חתונה און נישט צוגעזפסקנט דעם ערשטען ווייב קיין אלימענטען, ווייל זי ארבייט און פערדינט.

אט אזוי האט די רוסישע פרוי פאר 100 רובעל פערקויפט אויף אייביג דעם מאן פון איהרע דריי קינדער...

קלאנג־קינא־טעאטער

ZACHĘTA

26 זגערזשער 26

היינט און פאלג. טעג !

גרויסער קלאנג־שלאגער־פילם!

„KAWIARENKA"

אין דער הויפט־ראל די בעסטע לידער־זינגערין פון פאריז

Maurice Chevalier

— און —

Ivonna Vallec

אויסערן פראגראם: קלאנג־צוגאבע און אקטואליטעטען.

נעכסטער פראגראם:

„Spór o sierzanta Gryszę"

i ???

אנהויב אין געוו. טעג 5 נאכמיטאג שבת און זונטאג 12 בייטאג.

קלעפסידרעס

צו זעהר ביליגע פרייזען

בעהמט אן די דרוקעריי פון

„נייעם פאלקסבלאט"

די קלעפסידרעס ווערען איז משך פון 1 שעה אויסגעפערטיגט און פונאנדערגעקלעבט איבער דער שטאט.

פאר אונזערע קינדער

וועכענטליכע ביילאגע פון „נייעם פאלקסבלאט"

שוועסטערלעך

פון רבקה גאלין

אין מיטען א וועג, אויף א נאקעטען פעלד,
דארט וויגען זיך ווערבעס א פאר.
זיי שושקען זיך איינע די צווייטע אריין
די סודות פון צעהנדליגע יאהר.
אין פריהלינג צעבליהט זיך ביידע מיט פרייד,
און פלעכטען צוזאמען זיך איין,
און ווינטער אין שטורעם, אין ביטערער קעלט,
זיי בויגען זיך ביידע פון פיין.
זיי פלעכטען צוזאמען די צווייגען ווי הענט,
און האלטען זיך שטענדיג געטריי.
אזוי ווי אין ווינטער, אין פראסט און אין שניי—
אזוי אויך אין ליכטיגען מאי.

— — — — — — — — — —

דערציילט מען: אמאל האבען שוועסטערלעך צוויי
געבלאנדזשעט פיל נעכט און פיל טעג.
ביז זיי זענען ביידע געפאלען אט דא,
אין פעלד, אויף דעם איינזאמען וועג.
דאן האבען די שוועסטערלעך ביטער געוויינט,
געבעטען מיט טרעהרען אין קול:
אז וואס פאר אן אומגליק עס זאל נישט געשעהן
שיידען מען זאל זיי קיינמאל.
איז תיכף געווארען א שטורעם, א ווינט,
עס האט זיך דערהערט א געשריי:
אז פון די פערבלאנדזשעטע שוועסטערלעך
זאל ווערען דא ביימעלעך צוויי.
די ביימעלעך בליהען פון יענעם טאג אן,
און וואקסען אין לענג און אין ברייט,
זיי זענען צופרידען, די שוועסטערלעך צוויי,
זיי לעבען, זיי זענען נישט טויט.
און זומער פארנאכט, ווען זיי שטייען פערטראכט,
קומט פריילעך א ווארימער ווינט:
ער קושט זיי און גלעט יעדען צווייג, יעדען בלאט
אזוי ווי א מאמע איהר קינד.
און פויגעלעך קומען זיך בויען א נעסט,
זיי זינגען א פריילעכעס ליד;
און וואנדערער קומען און רוהען זיך אפ,
אין שאטען, ווען זיי זענען מיד.
פיל זוניגע טעג, און פיל זוניגע נעכט
די שוועסטערלעך זאפען זיך איין;
אזוי גייען צעהנדליגער יאהרען אוועק,
און צעהנדליגער וועלען נאך זיין.

—==)׃O׃(==—

מאך איך מיר א שטיבעל

פון ישראל גובסין

פון פאפיר, פון בלאע,
מאך איך מיר א שטיבעל.
און פון טאוועל, ווייסע,
מאך איך צו א טירל.

פון פאפיר, פון רויטע,
מאך איך מיר א קוימען,
מיט פאפיר, מיט שווארצע,
וועל איך איהם אומזוימען.

האבען וועט מיין שטיבעל,
פענסטערלעך, נאר צוויי.
הענגען וועלען דארטען
פארהענגלעך, ווי שניי.

זיין וועט זיין מיין שטיבעל
בלאו, און ווייס, און שיין.
און מיין שוועסטער מירל
וועט עס האלטען ריין.

פון וואנען נעהמט זיך ווייסע רויזען אויף דער וועלט?...

פון אידא בוכהאלטער.

הערבסט....

הערט אויס, קינדערלעך... וועל איך אייך דערצעהלען, ווי אזוי ס'זענען אויפגעקומען רויזען און ווי אזוי זיי זענען אויסגעוואקסען.

דער גערטנער פון קעניג האט פערמאגט א יונג טעכטערל. שעהמעוודיג איז זי געווען ווי א פיאלקע, אין גארטען געוואוינט מיט די בלומען און געבליהט ווי די בלומען.

געצערטעלט זיי און געהיט אז קיין שמעטערלינג זאל זייערע בלעטערלעך נישט פערשמוצען.

ווען דער קעניג מיט'ן פרינץ זענען זיך דורכגעפאהרען איבער'ן גארטען, איז דאס מיידעל, שטעהענדיג נעבען א צווייגעל, געווען אליין געגליכען צו א בלום.

דער קעניג איז דורכגעפאהרען און זי נישט בעמערקט, אבער דער פרינץ האט זיך פערהאלטען, געציטערט און געבעטען דער מיידעל, א בלום איהם צו שענקען.

דאס מיידעל האט זיך פעררויטעלט און איהם דערלאנגט א ווייסע בלום.

דער פרינץ האט צוגענומען און אוועקגעפאהרען.

אייננבויגענדיג דעם קאפ, האט זיך געשטעלט טיילמאל די טאכטער פון גערטנער נעבען א צווייגעל בלומען, און געציטערט. געציטערט און געזיפצט, די טאכטער פון גערטנער האט געליבט דעם פרינץ. ..! ווייל פארוואס דען האט זי געציטערט, פארוואס דען האט זי געזיפצט?

———

די צייט איז געשוואומען...

איינמאל אין פריהלינג האט מען גערופען די טאכטער פון גערטנער אין קעניגליכען פאלאץ.

דער קראנקער און טרויעריגער פרינץ האט איינגעשפיזט אין איהר זיין בליק.

— אומשולדיגע, רייס אן מיט דיינע הענט ווייסע בלומען, פונקט ווי דו האסט געטון דאס אמאל און ברענג זיי מיר. פערוואונדעט דורך דיינע בלומען וויל איך שטארבען אין זייערע ארעמס.

מיט טרעהרען האט זי געריסען די בלימעלעך, דערנא דזיי אין קראנצען אוועקגעטראגען צום בעט פון קראנקען פרינץ, געשטארבען איז דער פרינץ אין דערזעלבער נאכט — אויף די ווייסע בלומען אויסגעהויכט זיין פערליבטע נשמה.

און די טאכטער פון גערטנער האט זיך געזעצט אונטער א צווייגעל, פון וועלכען זי האט בלומען געריסען, און געוויינט.

און אין מיטען הערבסט דעם גאלדענעם האט מען געפונען די טאכטער פון גערטנער א טויטע. אונטער דעם צווייגעל בלומען.

דער גערטנער האט איהר בעערדיגט אין גארטען. און אויפ'ן קבר פערזעצט א בלום אויפ'ן צווייג אונטער וועלכען זי איז געשטארבען.

די בלומען האבען צעבליהט מיט טרויער און געענדערט זיך אין ווייסע רויזען.

בלומען פון טרויער און ליבע.

און אט אזוי קינדער, האבען זיך בעוויזען אויף דער וועלט הערבסט-ווייסע רויזען, פון געלבען הערבסט, אויסגעציטערטע דורך די זון-שטראהלען — ווייסע רויזען.

א בילד פון דער בערלינער אויסשטעלונג

„זון, לופט. און הויז פאר אלע"

מיידלעך אין פאלקסטראכטען

דער גאלדענער עמער

פון סנדר קפלן.

אמאל זענען געווען צוויי ברידער, יוסף און בנימין, יוס ףאיז געווען ארים אבער גוט. בנימין איז געווען רייך נאר זעהר שלעכט.

איינמאל אין א קאלטען ווינטער טאג, ווען דער פראסט האט געברענט, איז יוסף אוועק צום ברונים, נאך וואסער, דער ברונים איז געווען פער שאטען מיט שניי און ארום און ארום איז געווען גליטשיג. ווען יוסף האט אנגעשעפט דעם עמער מיט וואסער און ארויסגעצויגען פון ברונים, האט ער זיך א גליטש געטון און דער עמער איז איהם ארויסגעפאלען פון האנט און איז אראפ צום אפגרונט.

יוסף האט זיך פונאנדערגעוויינט אויפ'ן קול און געשריען: מיין עמער. מיין איינציגער עמער!

אין דער מינוט האט זיך בעוויזען א זקן מיט א לאנגער, ווייסער בארד, און געזאגט: וואס וויינסטו, מיין זוהן?

יוסף האט געענטפערט: איך האב פערלוירען מיין עמער. מיין איינציגער עמער, איז אריינגעפאלען אין ברונים.

— שא, וויין נישט, — האט געזאגט דער זקן— איך וועל דיר דיין עמער צוריקגעבען, און דאס זאגענדיג האט ער ארויסגעצויגען פון ברונים א גאלדענעם עמער און איהם דערלאנגט יוסף'ן.

יוסף האט א קוק געטון אויפ'ן עמער און געזאגט: דאס איז נישט מיין עמער. מיין עמער איז געווען א בלעכענער און דאס איז א גאלדענער.

האט דער זקן ארויסגעצויגען א זילבערנעם עמער און איהם דערלאנגט יוסף'ן.

יוסף האט אבער דעם עמער אויך נישט געוואלט.

האט דער זקן ארויסגענומען דעם בלעכענעם עמער און געגעבען יוסף'ן.

יוסף האט זיך דערפרייט מיט זיין עמער. און געוואלט דאנקען דעם זקן. אבער איידער ער האט צייט געהאט עפעס צו זאגען האט דער זקן געזאגט: נעהם אלע דריי עמערס און גיי אהיים. אבער ווי נאר דו וועסט אריבערטרעטען די שוועל פון דיין ארים שטיבעל, וועט עס פערוואנדעלט ווערען אין א פאלאץ, און ווי נאר ער האט געענדיגט איז דער אלטער נעלם געווארען.

יוסף האט גענומען די דריי עמערס און איז אוועק אהיים, און ווי נאר ער האט אריבערגעטראטען די שוועל פון זיין הייזעל האט עס זיך פערוואנדעלט אין א פרעכטיגען פאלאץ,

ווען יוסף'ס ברודער בנימין, האט זיך דערוואוסט וועגען זיין ברודער'ס פאלאץ, איז ער געקומען און זיך גענומען פונאנדערפרעגען ווי אזוי דאס איז זיין ברודער איבערנאכט געווארען אזא גביר.

יוסף האט זיין ברודער אויפגענומען פאר א גוטען גאסט, איהם דערלאנגט שיינעם כבוד און דערציילט אלעס, וואס מיט איהם איז געשעהען.

אויף מארגען איז בנימין אוועק צום ברונים, אריינגעווארפען אן'אלטען בלעכענעם עמער און זיך פונאנדערגעוויינט אויף א קול.

באלד האט זיך בעוויזען אן'אלטער מאן מיט א ווייסער בארד, ווי יוסף האט איהם אפגעמאלט.

דער אלטער האט ארויסגעצויגען דעם בלעכענעם עמער פון ברונים, איהם דערלאנגט בנימינען און געזאגט: וויין נישט, מיין זוהן, אט האסטו דיין עמער.

— ניין, ניין! דאס איז נישט מיין עמער!

— און דער, ? — האט איהם דער אלטער געוויזען א זילבערנעם עמער.

— ניין, דאס איז נישט מיין עמער.

האט דער אלטער איהם דערלאנגט א גאלדענעם עמער און געפרעגט: איז דאס דיין עמער?

— יא, יא, דאס איז מיין עמער — האט בנימין אויסגערופען ער האט א כאפ געטון דעם זילבערנעם און גאלדענעם עמער און שנעל געלאפען אהיים.

ווי נאר בנימין איז איבערגעטראטען די שוועל פון זיין רייך הויז איז עס פערוואנדעלט געווארען אין אן'ארים, קליין שטיבעלע, מיט אפגעריסענע ווענט און אן'איינגעפאלענעם דעכעל.

ווען יוסף האט זיך דערוואוסט, אז זיין ברודער איז פעראָרימט געווארען, האט ער איהם גענומען צו זיך, און ביידע ברידער האבען פון דאן אן געלעבט צוזאמען גליקליך און צופרידען.

איך ליב מיין קעצעל

פון פ. קראטי,

איך ליב מיין קליין קעצעל
און איהר פעלכעל דעם ווייסען.
איך וועל זי נישט שלאגען,
וועט זי מיך נישט בייסען.

כ'וועל פאר'ן עק זי נישט שלעפען,
און מיט א שטעקען נישט טרייבען.
נאר שפילען זיך מיט איהר פיין,
וועט זי מיין פריינד פערבלייבען.

„ווייס"

משה לאזער

אוי, מאמע!! זעה וואסער שעהן קעצעלע אונזער קאץ האט געהאט. א ווייס, מיט צוויי שווארצע פינטעלעך לעבען דער נאז! — אזוי האט געשריגען מארטעלע צו איהר מאמען.

די מאמע, וועלכע האט פיינט געהאט קעץ האט [illegible] בייזען בליק געווארפען אויף דעם קעצעלע.

מארטעלע האט דאס קעצעלע געווארעמט. ווייל ס'איז געווען ווינטער און ווען משה, איהר ברודער, איז געקומען האט זי עס איהם געוויזען. מארטעלע און משה האבען זיך געשפילט מיט'ן קעצעלע ועמען זיי האבען א נאמען געגעבען „ווייס".

דאס קעצעלע איז ביי זיי געבליבען א גאנץ יאהר. די קינדער האבען עס זעהר ליב געהאט און זיי פלעגען מיט דעם א גאנצען טאג זיך שפילען. אבער, די מאמע פון די קינדער פלעגט אלע מאל קאפען ווייס'ן מיט'ן פוס, דא, דערפאר ווייל עס האט זיך געלייגט אויפ'ן נייעם סאפא; דא, דערפאר ,ווייל עס האט אויפגעגעסען א שטיקעל פלייש. בכלל, האט זי וואס אמאל אלץ מעהר פיינט געקראגען דאס קעצעלע. זי האט שוין פיל מאל געוואלט ארויסטרייבען דאס קעצעלע, אבער צוליב די קינדער האט זי עס געלאזט.

איינמאל, ווען זי האט שוין מעהר נישט געקאנט אויסהאלטען האט זי גערופען משה'ן און איהם געזאגט עטליכע ווערטער. נאך די געזאגטע ווערטער האט משה געוואלט וויינען. ער האט געוואלט עפעס זאגען, אבער מורא האבענדיג פאר דער מאמעס בליק האט ער גארנישט געזאגט, און א טרויעריגער איז ער אוועק אין זיין צימער.

אינדערפריה, האט משה גענומען א זאק אין וועלכען ער האט אריינגעלייגט „ווייס'ן" און איז אוועק. ער איז אפגעגאנגען עטליכע קווארטאלען און לעבען א פארקען האט ער איבערגעלאזט דעם זאק מיט'ן קעצעל. נאכדעם איז ער אוועק, פיהלענדיג א טיפען רחמנות און בענקשאפט צום קעצעל.

נאך משה'ס אוועקגעהן איז „ווייס" ארויס פון זאק, דאס ערשטע וואס עס האט געטון איז געווען זוכען משה'ן, אבער ער האט איהם נישט געקאנט געפינען, ווייל משה איז אנטלאפען אהיים. „ווייס" איז אדורכגעגאנגען א שטיק שטאט און ער האט זיין פריינד נישט געפונען, אל עמענשען וועלכע ער האט בעגעגענט האבען מיט'ן פוס איהם געשטויסען. צוויי טעג האט ער אזוי ארומגעבלאנדזשעט ביז ער איז איינמאל אינדערפריה געקומען צו א מערקאדא. ער האט נישט געוואוסט, וואס עס איז אזוינס און ער איז אריין איבעוועניג. אבער א היטער האט מיט א שטעקען איהם ארויסגעטריבען „ווייס" האט געזעהען ווי א סך פרויען געהען אריין און געהען ארויס מיט גרויסע קוישען. איבדעם איז ארויס א פרוי מיט א פולען קויש.

לעבען „ווייס'ן" איז אראפגעפאלען א שטיקעל פלייש. דאס קעצעלע האט גענומען דאס פלייש און איז אנטלאפען. עס האט געוואלט אריבער די גאס, אבער עס האט עס שוין נישט בעוויזען, ווייל אן'אויטאמאביל האט איהם איבערגעפאהרען.

—==׃C׃==—

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער רעבעז

נייער פאלקסבלאט

מיטוואך
יב
18
אייר תרצ"ב

מאי
זון-אויפגאנג 3.45
זון-אונטערגאנג 7.12

פאבאר פון יאהרגאנג 1911

היינט, דעם 18-טען מאי ד. י. דארפען זיך שטעלען:

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומער 1 (נארו-טאוויטשא 75) די פאבאראוועס פון יאהרגאנג 1911, וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון 3-טען פאל. קאמיסאריאט, וועמענס נעמען ס'הויבען זיך אן מיט די ליטערעס;

G (פון Ga ביז Gr)

פאר דער קאמיסיע נומער 2 (אגראדאווע 34) די פאבאראוועס פון יאהרגאנג 1911, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 4 פאליצײ-קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף די אותיות:

K

פאר דער קאמיסיע נומער 3 (קאשטשושקי 21) די פאבאראוועס פון 1910, קאטעגאריע B, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 4-טען פאליצײ-קאמיסאר-יאט, וועמענס נעמען ס'הויבען זיך אן מיט די אותיות:

A B C E H Ch

מארגען, דעם 19-טען מאי ד. י. דארפען זיך שטעלען:

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומער 1 (בארו-טאוויטשא 75) די פאבאראוועס פון יאהרגאנג 1911, וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון 3-טען פאל. קאמיסאריאט, וועמענס נעמען ס'הייבען זיך אן מיט די ליטערעס:

G (פון Grz ביז'ן סוף) און S

פאר דער קאמיסיע נומער 2 (אגראדאווא 34) די פאבאראוועס פון יאהרגאנג 1911, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 4. פאליצײ-קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף די אותיות:

L Ł P

פאר דער קאמיסיע נומער 3 (קאשטשושקי 21) די פאבאראוועס פון 1910, קאטעגאריע B, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 4-טען פאליצײ-קאמיסאר-יאט, וועמענס נעמען ס'הויבען זיך אן מיט די אותיות:

D G I J K Θ

צו די פאבאר-קאמיסיעס דארפען די פאבא-ראוועס מיטנעמען די פעסער, אדער פערזענליכע דאקומענטען ארויסגעגעבען פון די פאליצײ-קאמי-סאריאטען, פראלאנגאציע און רעגיסטראציע-קאר-טען, וואס זענען אויסגעשטעלט געווארען פון לאדזער מאגיסטראט, און בעשייניגונגען וועגען פאך און בילדונג.

די פליכט פון צושטעלען פערזענליכע דאקו-מענטען איז אויך חל אויף די פאבאראוועס פון קאטעגאריע ב., וועלכע האבען די דאזיגע בעשיי-ניגונגען צוגעשטעלט צו די פאבאר-קאמיסיע אין די פריהעריגע יאהרען.

פוז האנדעל"ס-געריכט

די פירמע „רודאלף קינצלער און שותף" רעגולירט אויף 15 פראצענט

די פירמע „רודאלף קינצלער און שותפים" אפרעטור - בעזיצער (וואולטשאנסקא 53) וועלכע ס'איז זיינער צייט פערפעטליכט געווארען אנ'אוי-פאדלאשטס, האט אויף דער קרעדיטארען-פערזאמ-לונג געמאכט א רעגולאציע-פארשלאג פון 15 פראצענט.

דאס האנדעלס-געריכט האט די רעגולאציע בעשטעטיגט און די געפאלענע סוחרים צוריקגעגע-בען די סוחרישע עהרע.

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון דער פירמע „בערטאלד און זיילער", פארבערײ- און אפרעטור-בעזיצער (6-טער שערפיען 65), האט דאס געריכט בעשטימט א צוגאב-טערמין פון א חודש, אויף אנצומעלדען די פרעטענזיעס צו דער פירמע.

אכזריותדיגע קינדער-מערדערין דערשטיקט איר שטיף-קינד

שטעהט היינט פאר'ן שטאנד-געריכט אין לאדז, און ס'דראהט איהר טויט-שטראף

(2) אין לאדזער קרייז-געריכט וועט היינט בעטראכט ווערען דער פראצעס געגען א פרוי א מערדערין, וועלכע שטעהט פאר א שטאנד-געריכט פאר ערמארדען א קינד פון איהר צווייטען מאן.

דער טישלער-מייסטער קרישא פון דארף מיקאלאיאוו, הינטער לאדז, האט אין יאהר 1930 חתונה געהאט מיט דער אלמנה אנא קאוואלסקא פון אזארקאוו.

פאר דער חתונה, האט איהר דער חתן-בחור פערטרויט א סוד, אז ער האט א קינד פון דער פרוי יוזעפא שקודלארעק, א מעדעלע, און ער, אלס פאטער מוז דאס קינד אויסהאלטען, אויף וואס די כלה האט מסכים געווען.

אבער באלד נאך דער חתונה, האט די „יונגפרוי" ארויסגעוויזען איהר הויר-פיסעל, און גע-נומען מאכען אוואנטורעס, אז דער פאטער זאל ארויסווארפען דאס קינד. דער פאטער האט אבער, אנשטאט ארויסצווווארפען זיין קינד, משלח געווען די פרוי.

דעם 25 טען אפריל ד. י. איז די קאוואלסקא געקומען אין דארף מיקאלאיוב, וואו זי האט דאס קינד געטראפען זיך שפילען מיט נאך אנדערע קינדער. זי האט דאס קינד אוועקגענארט, און שפעטער האט מען דאס קינד געפונען צרמארדעט.

די קאוואלסקא, וועלכע איז ארעסטירט גע-ווארען, האט אין אנפאנג געפרובט לייקענען, אבער שפעטער האט זי זיך מודה געווען, אז די האט דאס קינד דערשטיקט.

היינט קומט פאר דער פראצעס, און היות ווי זי ווערט גע'משפט פון שטאנד-געריכט, דראהט איהר טויט-שטראף.

דאס איז דער ערשטער פאל אין פוילען, וואו א פרוי וועט שטעהן פאר א שטאנד-געריכט.

שריק!

מארגען די ציהונג פון דער 1-טער קלאס

קויף דעריבער א גליקליך לאס

אין דער איינציגער בעריהמטער קאלעקטור

ס. יאטקא,

פיעטריקאווער 22
פיעטריקאווער 66
פאביאניץ, פל. דאמבר. 3

דאס גליק איז שטענדיג מיט אונזערע שפילערס! — אט דאס זענען אונזערע געווינסען:

די פרעמיע 175.000 אויף נומער 72423; 415.000 אויף נומער 60373

געווינסען צו: זל. 75.000, 70.000, 50.000, א. א. וו.

3178

פאר בענוצען זיך מיט מלוכה-געלד

בעקומען דריי חדשים תפיסה

(2) אין קרייז-געריכט, איז נעכטען פארגע-קומען א פראצעס געגען דעם לייטער פון דער קאנצעלאריע פון דער 4-טער ארטילעריע-גרופע אין לאדז — יוזעף מלינארטשיק.

ער איז אנגעקלאגט געווארען, אז ער האט צוגענומען 1737 זל. וואס איז געווען בעשטימט פאר פערשידענע מיליטערישע מאנדען.

אויסהערענדיג די עדות און די פערטיידיגונג, האט איהם דאס געריכט פערמשפט אויף 3 חדשים ארעסט, אפצוזיצען די שטראף אויף 3 יאהר.

המון פּוֹיערים בעפאלן פּאליציאנטן

פאליציאנט פערוואונדעט פון רעוואלווער-קוילען

(א) אין גארשקאוויץ, הינטער ראדאמסק, בעת צוויי פאליציאנטען האבען געוואלט ארעסטירען צוויי אוואנטוריסטען, זענען די פאליציאנטען בע-פאלען געווארען פון א המון, וועלענדיג אפשלא-גען די ארעסטירטע. בעת די פאליציאנטען האבען געדראהט צו בענוצען געווער, זענען פון המון געפאלען שאסען, פון וואס דער פאליציאנט זשאמ-בע איז פערוואונדעט געווארען. די אנגעקומענע פאליציי האט דעם המון פונאנדערגעטריבען. עס ווערט געפיהרט אנ'אויספארשונג, פון וועגען די שאסען זענען געקומען.

נייער היפאטעק-בנין אין לאדז

הייבט מען אן בויען דעם 1-טען יוני ד. י.

(2) פוןווארשא איז נעכטען צוריקגעקומען א דעלעגאציע פון דער קרעדיט-געזעלשאפט, וועל-כע האט אפגעהאלטען א קאנפערענץ אין יוסטיץ-מיניסטעריום וועגען דעם פראיעקט, אויפצובויען אויפ'ן פלאץ פון דער לאדזער קרעדיט-געזעלשאפט (פאמארסקא 21) א היפאטעק-געביידע, וואו ס'זאל זיך געפונען א קאנצעלאריע פאר 6 רעיענטען, א ליציטאציע-זאל, וואוינונגען פאר'ן פערסאנאל א. א. וו. ווייטער.

די דעלעגאציע האט אויך בעריהרט די זיכער-געלד-פראגע, וואס די מלוכה-קאסע זאל צאהלען דער קרעדיט-געזעלשאפט.

דער אפמאך איז נאך נישט אונטערגעשריבען געווארען. ווי די דעלעגאציע פערזיכערט, וועט דער אפמאך די טעג אונטערגעשריבען ווערען, און דעם 1-טען יוני וועט מען צוטרעטען צו דער בוי-ארבייט, אויף וועלכער ס'איז אסיגנירט געווא-רען א סומע פון 250.000 זל.

פאליטישער פראצעס

(2) אויף דער בעשולדיגונגס-באנק אין קרייז-געריכט, איז נעכטען פארגעקומען דער פראצעס געגען אברהם ליפשיץ און ישראל יצחק זשעזשאק, וועלכע זענען אנגעקלאגט געווארען אין קאמוניסטי-שער טעטיגקייט.

ביידע זענען פערמשפט געווארען צו זעקס חדשים תפיסה.

פערזענליכעס

(א) דער ביזאיצטיגער לאנגיעהריגער פאר-זיצער פון געריכט פאר מינדעריעהריגע, ריכטער קנאפיק, האט אויף זיין אייגענעם וואונש פערלא-זען זיין אמט, און איבערגעגאנגען צו דער אד-וואקאטור.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

קאצפערקעוויטש (זגערזשער 54), סיטקיעוויטש (קאפערניקא 26), זאנדעלעוויטש (פיעטרק. 25), סאקאלעוויטש (פשעיאזד 19), ליפיעץ (פיעטרקאווער 193), לאבאדא (11 ליסטאפאד 86).

אויטאבוס-קאטאסטראפע מיט 7 מענשלישע קרבנות

(2) אויפ'ן שאסע הינטער טאמאשאוו, איז מיט'ן אויטאבוס, געפיהרט פון שאפער טרושקאוו-סקי געשעהען א קאטאסטראפע. נעבען ניי-שטעטעל איז דער אויטאבוס ארויף אויף א סלופ און זיך איבערגעקעהרט, 7 פאסאזשירען זענען פערוואונ-דעט געווארען.

א סוחר אונטער די רעדער פון זגערזשער טראמוואי

(א) אויף זגערזשער 118, איז שמעון ליזער יאכימאוויטש, בעזיצער פון האלץ-סקלאד (זגער-זשער 40) ארונטערגעפאלען אונטער די רעדער פון זגערזשער טראמוואי, און בעקומען שווערע וואונדען אויפ'ן גאנצען קערפער.

א גנבה אין א קירך

(א) אין דער ראדאמסקער עוואנגעלישער קירכע, האבען זיך אריינבעקומען גנבים, און ארויסגענומען פערשידענע חפצים און געלד.

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע"

דירעקציע: ד. צעלמייסטער און א. בעזמאן.

דאפעלטע סענסאציע אין לאדז!

גאסטשפילען פון בעריהמטען אמעריקאנער ארטיסט — ליבלינג פון לאדזער פובליקום

בעני אדלער

צוזאמען מיט — זיגלער'ס אפערעטען-סטאר-טרופע

פרייטאג און שבת האלב 10 אווענד פייערליכע פרעמיערע!

דער פרייז פון ליבע!..

אין 4 אקטען פון זאלאטארעווסקי מיט געזאנג און טענץ

ראלען: „איזראעל ספיר" — בעני אדלער, „איווא" — ערנא זיגלער.

שבת, 12 פריה — א פריהמארגען-פארשטעלונג מיט בעני אדלער

אין זיין סוקסעס-ראלע

די ווילדער מענש

איינהייטס-פרייזן פמעט בחנם אלע פלעצער פארטער 1 זל., באלקאן און גאלעריע 50 גר.

שבת, 4 נאכמיטאג צו פאפולערע פרייזען פון 60 גר. ביז 2 זל. ערשטע רייהע

די זעהר אויסגעצייכנטע קאמישע דזשאז-אפערעטע

דאס נעגער-מיידעל

פון י. ליליען, מוזיק מ. האלם. — אין אלע פארשטעלונגען בעטייליגען זיך פרויען: סעווילא פאסטאר, ערנא זיגלער, ע. זילבער, אמזעל, פעזמאן, האניגבוים, טופמאן, רובינא, מענער: בעני אדלער, מ. זיגלער, מ. פאסטאר, ד. נאכבאר, אמזעל, אייזענבערג, באלבירסקי, גוטמאן, האניגבוים, האמבורגער, הערשקאוויטש, טופמאן. — טעכנישע לייטונג: ק. גוטמאן סופלאר: מ. אייזענבערג. — בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע.

ווײַצע פּרעזידענטען ראַפּאַלסקי און אַדוו. האַרטמאַן

אויף דעם שטעדט-צוזאַמענפאָהר אין לאָנדאָן

(אג) צו דעם אינטערנאַציאָנאַלען שטעט-צוזאַמענפאָהר, וואָס קומט פאָר אין לאָנדאָן, פאָהרט היינט אַרויס פון לאָדז אַ דעלעגאַציע. די דעלעגאַציע בעשטעהט פון די ווײַצע שטאָט-פּרעזידענטען, ראַפּאַלסקי און אַדוו. האַרטמאַן.

דעלעגאַציע פון שטאָטישע אַרבייטער

וועט היינט אינטערווענירען אין אינערן-מיניסטעריום

(אג) אַ דעלעגאַציע פון שטאָטישע אַרבייטער פאָהרט היינט אַרויס קיין וואַרשא, צו אינטערווענירען אין אינערן-מיניסטעריום וועגען דעם, וואָס די וואָיעוואָדזשטווע האָט געשטראָכען פון שטאָטישען בודזשעט די הוספה פאַר די נידריגסטע קאַטעגאָריע בעאַמטע.

נײַע פּרײַזען פון פלייש

וועט פעסטשטעלען היינט די מאַגי-סטראַט-קאָמיסיע

(2) היינט קומט פאָר אין מאַגיסטראַט אַ זיצונג פון דער פּרײַזען-קאָמיסיע, וועגען פעסטשטעלען נײַע פּרײַזען אויף פלייש.

אָפּגעריסען 4 פינגער

צוליב אומפאָרזיכטיגקייט ביים לאָזען אַ מאָטאָר

(א) דער סטרוזש פון זאוואדזקא 14, וועלענדיג לאָזען דעם וואַסער-מאָטאָר, איז איהם אַרײַנגעכאַפּט געוואָרען די האַנד, און ס'איז איהם אָפּגעריסען געוואָרען 4 פינגער. אין אַ שווערען צושטאַנד איז ער אָפּגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל פון דער קר. קאַסע.

צוערשט טרינקט מען „לחיים"

און דערנאָך געהען האַמערס אין דער אַרבייט...

(א) בעת אַ געשלעג צווישען שכורים אויף ווילטשאַ גאַס, האָט איינער פון די בעליגונדיגע חברה, יאַבלאָנסקי מכבד געווען זיין חבר מאַטילעווסקי מיט אַ האַמער איבער'ן קאָפּ און געלעכערט דעם שאַרבען. דעם ערשטען האָט די פּאָליציי פערבעטען אין קאָמיסאַריאַט, און דעם צווייטען אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

פערברעכערישע מוטער פאַר אַ שטאַנד-געריכט

(2) אין מאַגיערהאַלד, האָט דער גייאַווע נעכטען געפונען אַ טויט קינד. אויף צמענטאַרנא 3, האָט די פּאָליציי אַרעסטירט די 20-יעהריגע יאַנינא חגיי פון אַ האָרף הינטער טאַרעק, אויף וועלכע ס'איז געפאַלען אַ חשד, אַז זי איז די מערדערין פון איהר אייגען קינד. זי האָט זיך מודה געווען אין פערברעכען, און ווערט געשטעלט פאַר אַ שטאַנד-געריכט.

געפעהרליכע גנבים-באַנדע פון כאָיני

אַרײַנגעפאַלען אין די הענד פון דער פּאָליציי

(א) פון טילמאַנ'ס וואוינונג אויף בראַניסלאַווא גאַס אין כאָיני, האָבען גנבים אַרויסגענומען ס'־גאַנצע מעבעל: צוליב דער דאָזיגער גנבה, האָט די פּאָליציי אַרעסטירט אַ געפעהרליכע גנבים-באַנדע, וואָס האָט לעצטענס „געאַרבייט" אין כאָיני. אין די הענד פון דער פּאָליציי זענען אַרײַנגעפאַלען די „העלדען" וולאַדיסלאַוו ושורקא, יאַן פּאַוולאַק, און קאַזשימיעזש סענקאָווסקי.

דרייסטע אײַנבראָך-גנבה

אין שפּיטאָל פאַר לונגען-קראַנקע אין כאָיני

4 גנבים האָט די פּאָליציי אַרעסטירט

(א) פערגאַנגענע נאַכט, האָבען זיך, גנבים אַרײַנבעקומען אין סאַנאַטאָריום פאַר לונגענליידענדע אין כאָיני, האָבען אויפגעריסען אַ טיש-קאַסע, פון וואַנען זיי האָבען צוגענומען 70 זל. שפּיטאָל-וועש פאַר 700 זל. די גנבה איז בעמערקט געוואָרען ערשט אין דערפריה. אין אַ צווייטער קאַסע האָט זיך, עגפונען אַ סומע פון 6 טויזענד זל., וועלכע די גנבים האָבען נישט געעפענט.

נאָך אַן אָבלאַווע, האָט די פּאָליציי אַרעסטירט 4 אַנטיילנעהמער אין דער גנבה.

א „פּראָפעסיאָנעלער חתן"

וואָס קאַסירט בײַנאַכט דעם „פּדיון" ביי זײַנע „כלות"

איז נעבעך מיאוס אַרײַנגעפאַלען אויף 6 חדשים תפיסה

(א) אַנטאָן קאַראַשינסקי, איז פון „פאַך" אַ „פּראָפעסיאָנעלער חתן". ביינאַכט געהט ער אום אין גאַסען, און טוט „אײַנקאַסירען" דעם „פּדיון" ביי זײַנע „כלות".

האָט ער אָנגעטראָפען אויף אַ פרעמדע „כלה" און ביי איהר צוגענומען אַ האַנד-בײַטעל מיט 20 זל.

נעכטען איז דער „פּראָפעסיאָנעלער חתן-בחור" פער'משפּט געוואָרען אויף 6 חדשים תפיסה.

יודישע אַרבייטער-ציקליסטען „הפּועל"

אויפ'ן וועג קיין ארץ-ישראל — דאָנערשטאָג אין לאָדז

אויפ'ן וועג קיין ארץ-ישראל וועט מאָרגען, דאָנערשטאָג בעזוכען לאָדז די ציקליסטען-גרופּע פון וואַרשאָווער אַרבייטער-ספּאָרט-קלוב „הפּועל". דעם גאַנצען וועג קיין ארץ-ישראל וועלען זיי דורכמאַכען אויף ראָווערען, דורך די לענדער: פּוילען, דייטשלאַנד, האָלאַנד, בעלגיען, פראַנקרייך, איטאַליען, גריכענלאַנד און פון דאָרטען – מיט דער שיף ביז ביירוט, פון וואַנען זיי פאָהרען מיט ראָווערען קיין ארץ-ישראל.

די עקסקורסיע איז אַן'ענטפער אויפ'ן וויזיט פון די ציקליסטען און פוטבאַליסטען פון ארץ-ישראל-„הפּועל", וועלכע האָבען זיינער צייט בעזוכט פּוילען. א חוץ דעם האָט די עקסקורסיע פאַר אַן'אויפגאַבע נאָך ענגער צו פערבינדען די פריינטליכע בעציהונגען צווישען די ספּאָרטלער פון די גלות-לענדער און פון ארץ-ישראל.

די איצטיגע דרייסטע אונטערנעהמונג פון די וואַרשאָווער „הפּועל"-ציקליסטען האָט אַרויסגערופען אין גאַנצען לאַנד, און דערהויפּט אין די שטעט דורך וועלכע זיי פאָהרען דורך א שטאַרקע פער-אינטערעסירונג.

אויך לאָדז גרייט זיך אויפצונעהמען ווי געהעריג די חשוב'ע געסט.

ס'האָט זיך שוין געבילדעט א קאָמיטעט, וועלכע אָרדענט איין דעם קבלת-פּנים פאַר די „הפּועל"-ציקליסטען, ווי אויך א פייערליכע אקאַדעמיע דאָנערשטאָג, האַלב 9 אָוונד, אין לאָקאַל פון „פּועלי-ציון" (פאַר. מיט צ. ס.) פּיעטריקאָווער 83.

די „הפּועל"-ציקליסטען ווערען ערוואַרט אויפ'ן וועג זגערוש—לאָדז צווישען 4—5 נאָכמיטאָג.

טעקסטיל-שטרייק אין בעלכאַטאָוו

און אין ביאַליסטאָק דויערט ווייטער

(2) דער טעקסטיל-שטרייק אין בעלכאַטאָוו דויערט. אין משך פון די לעצטע טעג זענען פאָרגעקומען פערזאַמלונגען פון די אַרבייטער און פון די פאַבריקאַנטען. די סיטואַציע האָט זיך, אָבער ביז איצט נישט געענדערט.

אויך אין ביאַליסטאָק דויערט דער שטרייק. די אַרבייטער זענען איבערצייגט, אַז צוליב די בעשטעלונגען, וועלען די פאַבריקאַנטען געצווונגען זיין נאָכצוגעבען די פאָדערונגען.

——=):0:(=——

גערענקט!!!

שוין די העכסטע צייט

צו קויפען א לאָס!

די ציהונג פון דער I-טער קלאַס

מאָרגען

דעם 19-טען מאַי

פּרייז פון ¼ לאָס 10 זל.

יעדער צווייטער לאָס געווינט!

לאָסען דאַרף מען קויפען

אין דער גרעסטער און גליקליכסטער

אין לאַנד קאָלעקטור

J. WOLANOW

Warszawa,
Marszałkowska 154

Łódź, Piotrkowska 11

" Piotrkowska 72

Gmach Grand-Hotelu

Konto P. K. O. 141.795

אויסווערטיגע שיקען מיר אַרויס תיכף

לאָסען מיט דער פּאָסט.

36 פערוויילונגס- און שפּיל-פּלעצער פאַר קינדער

זענען נעכטען געעפענט געוואָרען פון מאַגיסטראַט

זייט נעכטען, איז אויף 36 פּלעצער, גערטנער און פּאַרקען אײַנגעאָרדענט געוואָרען פערוויילונגס-פּלעצער פאַר קינדער, וועלכע וועלען זיין אָפען פון 3 ביז 6. די פערוויילונגען אויף די שפּיל-פּלעצער וועלען פאָרקומען אונטער דער אויפזיכט פון לעהרער און לעהרערינס, וואָס זענען בעשטימט געוואָרען פון מאַגיסטראַט.

יונג מעדעל געפונען דעם טויט אונטער אַן'אויטאָבוס

(א) אויפ'ן שאָסע צווישען סטערזאָוו און לאַסק, איז אַן'אויטאָבוס אַרויפגעפאָהרען אויף א גרופּע מעדלעך, וואָס זענען געגאַנגען פון אַן-אויספלוג, די קינדער האָבען נאָך בעוויזען צו אַנטלויפען, א חוץ איינע ראָגאַלעווסקאַ איז אַרונטער אונטער'ן אויטאָבוס, וועלכע איז אויפ'ן אָרט דער'הרג'עט געוואָרען.

דער שאָפער איז אַרעסטירט געוואָרען.

(21

ר. אייזראַעל

דאָס בופעט-מיידעל

א סענסאַציאָנעל-עראָטישער ראָמאַן פון דער לאָדזער ווירקליכקייט

קאַפּיטעל 9

באַלעק און יהודית פראַנקענשטיין

— וואָס ביזט דו שוין אַהערגעקומען באַלעק, האָט פרוי פראַנקענשטיין אומצופרידען געזאָגט, שוין איצט?

— איך האָב נישט געקענט מעהר וואַרטען יודיטא, איך האָב מיר מעהר קיין אָרט נישט געקענט געפינען, איך האָב געמוזט כאָטש דיך זעהען, דיך אָנקוקען, כאָטש רעדען מיט דער, הערען דיין שטים, קוקען אין דיינע אויגען אַריין, פיהלען דיין בליק...

— אָבער הער אויף באַלעק, רעד נישט צו מיר אַזוי אין איצטיגען מאָמענט, איך בין טיף אומגליקליך, איך לעב איבער אַ שווער'ע טראַגעדיע.

— איך פערשטעה, האָט באַלעק מיט אַ גענאַכטען טרויער געזאָגט, איך ווייס, אַז דאָס וואָס דו האָסט איבערגעלעבט מיין געליבטסטע, געהער נישט צו די אַנגענעהמע זאַכען, אָבער...

— וואָס אָבער, מיט וואָס קען די טראַגעדיע קלענער ווערען?

— מען מוז האָבען מוט, די שולד איז דאָך איהם דערוויזען געוואָרען

יהודית האָט געקוקט אויף איהם מיט גרויסע אויגען

— דערוויזען געוואָרען? ווער ווייסט? און דאָך גלויב איך נישט, איך גלויב בשום אופן נישט, אַז דוד האָט געקענט בעגעהן אַזאַ פערברעכען

— דאָס איז שוין אַ פראַגע פון געפיהל, פון סענטימענטען, איך פערשטעה אז דו מוזט און דאַרפסט אַזוי זאָגען, מיין איבערצייגונג איז אַן'אַנדערע, איך גלויב, אַז ער איז יאָ שולדיג געווען

— ניין, דאָס איז נישט מעגליך, נישט מעגליך

— הם, וואונדערבאַר, ווי דיינע געפיהלען האָבען זיך נאָך זיין טויט, צו איהם געענדערט, דו האָסט דאָך איהם נישט געליבט, דו האָסט דאָך איהם קיינמאָל נישט געליבט, דו האָסט דאָך שטענדיג ערקלערט, אַז ער איז נישט ווערט דיך צו האָבען פאַר אַ פרוי

— דאָס איז אמת, איך האָב איהם קיינמאָל נישט געליבט, ער איז פאַר מיר שטענדיג געווען אַ לאַסט, אָבער אַז ער זאָל קאָנען בעגעהן אַזעלכע פערברעכענס האָב איך נישט געגלויבט און וועל קיינמאָל נישט גלויבען

— איבריגענס, האָט באַלעק געוואָלט פערענדיגען דאָס געשפּרעך, איז דאָס דיין זאַך, איך פיהל מיט דיר מיט, אָבער איך האָב נישט בדעה דיך איבערצוצייגען.

— און דאָך... דאָך וואָלט איך זיך געוואָלט איבערצייגען, ער איז דאָך שוין טויט, זיין נאָמען איז צו שאַנד און צו שפּאָט און פונדעסטוועגען ביי זיינע בעקאַנטע איז ער געבליבען דערזעלבער. אַלע טרייסטען מיך נאָר מיט דעם וואָס זיי גלויבען נישט אין דער גאַנצער געשיכטע

— וואָס זאָלען דיינע בעקאַנטע דיר זאָגען, אַז זיי זענען איבערצייגט אין זיין שולד? דיינע בעקאַנטע זענען דאָך אַלע איבטעליגענטע מענשען

בלויז איינער, האָט יהודית געוויינט, בלויז איינער וואָס איז אין אַן'אַנדער מיינונג, דאָס איז מיין מאַנס בעסטער פריינד בערגער

— דאָס איז דערפאַר, ווייל בערגער האָט איהם געוויס געקענט מעהר ווי אַלע איבעריגע און ווייל ער האָט געטוג מוט דיר דאָס צו זאָגען אין די אויגען אַריין

— אפשר, און איך וואָלט זיך בערוהיגט ערשט דעמאָלט ווען איך וואָלט אויף זיכער געוואוסט שולדיג, אָדער אומשולדיג

— ווי אַזוי ווילסט דו דאָס דערגעהן

— איין וועג האָב איך נאָר...

— וואָס פאַראַ וועג, האָט באַלעק נייגיריג געפרעגט

— אויב דו ביזט מיין פריינד...

— יודיטא, דו צווייפעלסט דערין? דו האָסט נישט צו מיר קיין צוטרוי, נאָך די אַלע ליבעס-ערקלערונגען, נאָך די אַלע בעווייזען פון צוגעבונדענקייט און איבערגעגעבענקייט

— אויב דו ביזט מיין פריינד, האָט יהודית ווייטער גערעדט, אַזוי ווי זי וואָלט נישט געהערט באַלעקס ערקלערונגען, וועל איך דיך בעטען אַ טובה, אויב דו וועסט זי מיר ערפיהלען, וועל איך קענען אינגאַנצען פערגעסען אין דעם וואָס ס'איז פאָרגעקומען, אויסמעקען אַלץ פון מיין זכרון און אָנהויבען אַ נייעם לעבען

— מיט מיר, יודיטא, נישט אמת מיט מיר, אָבער אין וואָס בעשטעהט די טובה, איך בין גרייט צו טון פאַר דיר אַלץ וואָס דו ווילסט פון מיר, און וואָס פערלאַנגסט דו פון מיר.

— זאָל דאָס בלייבען בסוד, איך וויל נישט דערוויל, אַז דו זאָלסט אימיצען דערפון זאָגען

— איך ווער פערברענט פאַר נייגיריגקייט, זאָג מיר שוין וועגען וואָס ס'האַנדעלט זיך

— איך וויל, אַז דו זאָלסט מיר אויפזוכען אַ מיידעל, אַ פּשוט מיידעל, אַ בופעט-מיידעל...

— וואָס טויג אַזאַ מיידעל, האָט זיך באַלעק צולאַכט

— לאַך נישט באַלעק, איך וועל דיר גלייך דערציילען און דו וועסט וויסען וועגען וואָס ס'האַנדעלט זיך

— מיין נייגיריגקייט שטייגט מיט יעדער מינוט איך הער דיך אויפמערקזאַם.

— באַלד נאָך דעם ווי ס'איז אויסגעפיהרט געוואָרען די עקזעקוציע איבער מיין מאַן, האָט זיך צו מיר געווענדעט אַ מיידעל, איך האָב דאָ איהר אַדרעס, איך וועל זי דיר געבען, דאָס מיידעל האָט מיר ערקלערט, אַז זי האָט מיר מיטצוטיילען גאָר וויכטיגע זאַכען מכּוח דער בעשולדיגונג פון מיין מאַן, זי האָט אַפילו געזאָגט, אַז ס'איז מעגליך דאָס איהרע ערקלערונגען זאָלען אַרייבבריינגען אַ ראַדיקאַלע ענדערונג איב'ן דאָזיגען פּראָצעס

— און דו האָסט די דאָזיגע ערקלערונגען?

— וועגען דעם האַנדעלט זיך טאַקע, אַז איך ווייס גאָרנישט וועגען דעם, זי איז אוועק און האָט גאָרנישט דערציילט

— ווי אַזוי האָסט דו דאָס ערלויבט, האָט באַלעק מיט פערדאַכט געפרעגט

— ווייל דאָ ליגט דער סוד, וועגען וועלכען איך בעט דיך. גראַד דעמאָלט ווען דאָס מיידעל איז דאָ געווען, איז ביי מיר געווען מיין מאַנס איינציגער פריינד בערגער. ער האָט אָנגעקוקט דאָס מיידעל און זי נישט געלאָזען קומען צום וואָרט, ווי ער האָט מיר ערקלערט, זאָל זי נישט זיין ביים קלאָרען זינען און איז שוין אַמאָל געווען אין אַ משוגעים-הויז

— נו, האָט באַלעק כמעט ווי זיך דערפרעהט, ווילסט דו רעדען צו אַ משוגענע און נעהמען ערקלערונגען פון משוגעים, איך קען דיר צושטעלען פיל אַזעלכע בעלנים

— איך בין איבערצייגט, אַז ס'איז נישט אַזוי, איך בין זיכער, אַז דאָס מיידעל, וועלכע קען זיי איז נישט פון דער אַריסטאָקראַטיע, האָט מיר זעהר וויכטיגע זאַכען צו דערציילען, בערגער האָט זי פּשוט נישט צוגעלאָזען, ווייל ער האָט בכלל מיך נישט געוואָלט לאָזען אָנשטרענגען און בעמיהען, און אפשר...

— וואָס אפשר?

אפשר איז בערגער אַזוי איבערצייגט אין מיין מאַנס שולד, אַז ער האָט בכלל נישט געוואָלט דערלאָזען, אַז אין דער גאַנצער געשיכטע זאָל אַריינטרעטען, וועלכע ס'איז ענדערונג.

באַלעק האָט זיך פערטראַכט, אַזוי ווי ער וואָלט געוואָלט זיך אָריענטירען אין דער דאָזיגער געשיכטע

— און וואָס פערלאַנגסט דו איצט פון מיר, האָט זי ענדליך געפרעגט.

(פאָרטזעצונג קומט).

ל"ג-בעומר — דער פרויען-טאג פאר'ן קק"ל

דאס הויפט-דירעקטאריום אין ירושלים צוזא־מען מיט דער צענטראלע פון „וויזא" אין לאנדאן האבען זיינער צייט פראקלאמירט ל"ג-בעומר אלס דעם טאג פון דער יודישער פרוי אין דער גאנצער וועלט פאר דעם קרן-קימת. אין דעם דאזיגען טאג דארפען אלע יודישע פרויען מאניפעסטירען זייער מיטבעטייליגונג אין דעם ווערק פאר דער אויס־לייזונג פון דעם באדען אין ארץ-ישראל".

די יודישע פרויען וועלען אין דאזיגען טאג פערשפרייטען דורך פערשידענע אימפרעזען און אונטערנעהמונגען דעם געדאנק פון גאולת-הארץ, דערנעהנטערען די פרויען-קרייזען צו די אידעען פון קרן-קימת און זאמלען געלדער פאר די צוועקען פון אונזער פאנד.

פון פעראיין „לינת המשמורים"

אין פעראיין „לינת-משמורים" (זיעלאנא 26) איז פארגעקומען אנ'ארגאניזיר-פערזאמלונג, אויף וועלכער ס'איז אפגעגעבען געווארען א באריכט פון דער טעטיגקייט, הגם דער פעראיין איז נאך נישט בעוואוסט אין שטאט ווערט שוין פון ערשטען טאג אן ארויסגעשיקט משמורים אויף מעדיצינישע הילף.

נאכ'ן באריכט האבען זיך די פערזאמעלטע פערשריבען אלס מיטגלידער.

פייערליכע אקאדעמיע געווידמעט דער ים- און קאלאניאל-פראגע

דעם פערגאנגענעם דאנערשטאג איז אין דער וואיעוואדזשטווע פארגעקומען א זיצונג פון ארגאניזיר-קאמיטעט, געווידמעט דעם ים- און קא־לאניאל-פראגע.

אין דער דאזיגער זיצונג האבען זיך בעטיי־ליגט די פארשטעהער פון דער היגער מאכט, אינ־דוסטרי און קאמונאלע אינסטיטוציעס. א ספעציע־לען רעפעראט וועגען דער וויכטיגקייט פון דער ים-ליגע האט געהאלטען ד"ר ראשינסקי פון ווארשא.

צום שלוס פון דער קאנפערענץ איז בע־שלאסען געווארען איינצוארדנען דעם קומענדיגען זונטאג 2 א זייגער נאכמיטאג אין טעאטער „סקא־לא" א פייערליכע אקאדעמיע.

מיט אנ'אויספיהרליכען רעפעראט וועגען די אויפגאבען פון דער פוילישער ים- און קאלאניאל־פאליטיק, וועט ארויסטרעטען גענעראל ארליטש־דרעשער.

די קינדער פארשטעלונג פון די באראכאוו-שולעס

די קינדער־פארשטעלונג פון די באראכאוו־שולען, וועלכע איז פארגעקומען דעם פערגאנגע־נעם שבת אין טעאטער „סקאלא", איז פערוואנ־דעלט געווארען אין אנ'אמת'ער מאניפעסטאציע פאר די יודישע וועלטליכע שולען.

דאס טעאטער איז געווען איבערפולט מיט אנ־עולם פון איבער 2000 ארבייטער און פאלקס־מענ־שען, וואס האבען מיט גרויס שפאנונג זיך צוגעג־קוקט צו די אויפפיהרונגען פון די קינדער. צווי־שען פובליקום האבען זיך געפינען א סך אנגעזע־הענע טוער און פארשטעהער פון היגע געזעלשאפט־ליכע אינסטיטוציעס און לאווניקעס פון היגען מאגיסטראט.

צו דער פארשטעלונג איז אויך דעלעגירט געווארען מצד דער צענטראלע פון דער יודישער שול־ארגאניזאציע, דער ראטמאן פון ווארשאווער שטאט־ראט און אנגעזעהענער טוער פון די ליבקע פועלי־ציון נתן בוקסבוים, וועלכער האט בעגריסט די שול - פייערונג אין נאמען פון דער י.ש.א.־צענטראלע און געווינשען דעם פערזאמעלטען עולם, אז זיי זאלען — שטעהענדיג פארן נייעם שול־יאהר —איבערגעבען זייערע קינדער נאר אין די י.ש.א.־שולען.

א בעזונדערע אויפמערקזאמקייט האט געצויגען אויף זיך דער אנוועזענדער בעריהמטער קינסטלער ג. האראנסאן פון פאריז, וועלכער ווײלט איצט אין לאדז און ווייזט ארויס א בעזונדערן אינטערעס און סימפאטיע צו י.ש.א.־שולען, בעת דער קינסטלער איז אין נאמען פון באראכאוו־קוראטאריום בע־גריסט געווארען דורכ'ן ה' א. קאגאן, האט דאס פובליקום בעשאנקען דעם קינסטלער מיט א לאנג דויערנדע אוואציע.

דאס פראגראם פון דער פארשטעלונג, וואס איז בעשטאנען פון א זעהר אריגינעלען איינאקטער א. נ. „אמאל און אמאל"... און א גאנצע רייהע פוי־לישע און יוד. פלאסטישע אינסצעניזאציעס איז געווע־זען געווארען זייער עפעקטפול און רייך אין רעזשיסע־רישע קאנצעפציעס, וועלכע זענען פראיעקטירט געווארען פון דער טאלאנטפולער פלאסטיק־לעהרע־רין זיבע קרוש.

די קינדער, וואס האבען אויסגעפיהרט דאס פראגראם, האבען ארויסגעוויזען א פרייע האלטונג אויף דער סצענע און א גרויסע מאס אינטעליגענץ, א טייל פון די אויספיהרער האבען ארויסגעוויזען בעדייטענדע סצענישע פעהיגקייטען.

זעהר שעהן איז אויך אויסגעפאלען די גימ־נאסטישע איבונגען און פיראמידען, וועלכע זענען אנגעפיהרט געווארען פון אינסטרוקטאר ה' אבבע.

א בעזונדערס גרויסען ענטוזיאזם האבען ארויס גערופען די פיר־יעהריגע קינדער פון שורעק־קינ־דערהיים, מיט זייער אויפטריט אין דעם ריטמיש בילדעל א. נ. „מיר שפילען זיך".

די סצענע איז כסדר בעווארפען געווארען מיט א מאסע בלומען. די עלטערן־מאסע און די פרייבד פון די באראכאוו־שולען, האבען מיט א פערכאפ־טען אטעם נאכגעפאלגט, וואס זייערע קינדער און די שילער פון זייערע שולען פיהרען אויס אויף דער סצענע.

מ'קאן דרייסט זאגען, אז די קינדער־פארשטע־לונג איז געווען אנ'אמת'ער יום־טוב און א טריומף פון די באראכאוו־שולען און מ'דארף זיך ווינשען, אז אזעלכע שול־יום־טובים זאלען פארקומען אפטער.

2 גאסטשפילען פון דער יוד. טעאטער-סטודיע" אין „סקאלא"-טעאטער

ענדליך איז די התחלה געמאכט געווארען, אינ'ם ניי-דערעפענטען פרעכטיגען „סקאלא"-טע־אטער וועט געגעבען ווערען 2 יודישע פארשטע־לונגען און דאס נאך פון דער „יודישער טעאטער סטודיע ביים "הזמיר" וואס האט מיט איהרע פאר־שטעלונגען זיך קונה שם געווען ביים בעסערען טעאטער-עולם.

די „יודישע טעאטער סטודיע" וואס האט געהאט ערפאלג מיט איהרע פארשטעלונגען אינ'ם „פאפולארני-טעאטער, וועט שוין דעם הייגטיגען שבת זיך בעווייזען אינם פרעכטיגען „סקאלא"-טעאטער מיט צוויי פארשטעלונגען. שבת פריה, וועט געגעבען ווערען י. ל. פרץ'ס קלאסישע ווערק „אין פאליש אויף דער קייט" מיט אנ'איינ־ליימונגס ווארט פונ'ם דיכטער משה בראדערזאן.

שבת אוונד די געלונגענע קאמעדיע „די רייזע פון בנימין דעם דריטען" (מסעות בנימין השלישי) ופון מענדעלע מוכר ספרים.

ס'איז צו דערווארטען, אז די פארשטעלונגען וועלען ווארים בעזוכט ווערען.

אוי, די זקנה!..

פערליבטע זקנה שניידט זיך איבער דעם האלז

(2) אויף 11 ליסטאפאד 77. וואוינט די 52 יעהריגע מאריא קאוואלטשיק צוזאמען מיט דעם 38 יעהריגען קאזשימיעזש קאוואלסקי.

צווישען דעם „פאָרעל", איז לעצטענס פאר־געקומען אוואנטורעס צוליב איהר „עלטער".

די פערליבטע זקנה האט זיך דאס גענומען צום הארצען, און נעכטען, ווען דער „קאכאנעק" איז אוועק צו דער ארבייט, האט זי זיך מיט א ראזיר-מעסער, איבערגעשניטען דעם האלז.

אין א האפנונגסלאזען צושטאנד איז זי אפ־געפיהרט געווארען אין ראדאגאשטשער שפיטאל.

א גארטען-פערוויילונג לטובת די באראכאוו-שולעס

איבערמארגען שבת, ד. 28 מאי וועט אין „העלענאוו" פארקומען די ערשטע גארטען-פער־וויילונג אין דעם סעזאן.

די גארטען-פערוויילונג ווערט איינגעארדנעט דורך דעם „קרייז פריינט פון די באראכאוו-שולען".

די גארטען-פערוויילונגען פון די באראכאוו־שולען ציהען שטענדיג א גרויס פובליקום, ס'איז דעריבער צו דערווארטען, אז אויך היי-יאהר וועלען די ברייטע ארבייטער און פאלקס-מאסען מא־סענווייז קומען אויף דער פערוויילונג כדי אינטער־צושטיצען די באראכאוו-שולען, בפרט, ווען אויף דער פערוויילונג איז אנגעגרייט פאר זיי און פאר זייערע קינדער א מאסע אטראקציעס.

רינג-קאמפען

אין די נעכטיגע קאמפען זענען געווען פאל־גענדע רעזולטאטען:

1) דער קאמף קאוואן—קאלעוו האט צו גאר־נישט געבראכט.

2) אין דעם פריי-אמעריקאנישען קאמף האט טיבערמאנט אין דער 9-טער מינוט אוועקגעלייגט וואלישעווסקי'ן.

3) טארגא האט אין 16 מינוט אוועקגעלייגט האלובאנען.

4) דער יודישער קעמפער קרויזער האט מנצח געווען שטשערבינסקי'ן.

5) לסוף האט אין 18 מינוט אליוויערא מנצח געווען מארטינאוו'ן.

היינט קעמפען: 1) טיבערמאנט—קאלעוו; 2) גאמעלא—סאן-מארס; 3) קאוואן—טארגא (דעצידי־רענד און סענסאציאנעל); 4) ארלאוו—האליבאן; 5) אליוויערא—קרויזער.

ראדיא-פראגראם

מיטוואך, דעם 18 מאי 1932

11.45 פרעסע-בעריכטען. 11.58 צייט-סיגנאל. 12.10 גראמאפאן-פליטען. 3.50 אודיציע פאר שול-יוגענד. 4.20 פארלעזונג. 4.40 גראמאפאן־פליטען. 4.55 לעקציע ענגליש. 5.10 פארלעזונג. 5.35 לייכטע מוזיק. 6.50 פערשידענעס. 7.15 קאמוניקאטען פון דער לאדזער האנדעלס-קאמער. 7.30 פילם-קאלענדאר. 7.45 ראדיא-פרעסע. 8.00 פעליעטאן. 8.15 קאנצערט. 9.00 ליטעראַרישע פערטעלשעה. 9.15 קאנצערט. 10.30 פרעסע-בע־ריכטען. 10.40 טראנסמיסיעס פון אויסלענדישע סטאציעס.

השבת אבדה.

ס'איז פערלוירען געגאנגען א וועקסעל אויף 300 (דריי הונדערט) זלאטעס. אויסשט. מ. בארנשטיין לאדז, נאוואמיעסקא 30, אדרעס י. מ. טייטעלבוים. זשיראנט: יודישע גמינע אין לאדז. אויפ'ן וועקסעל געפינט זיך א שטעמפעל פון אינטערנאט פאר יוד. קינדער און פערמע אין העלענובעק אהן אונטער־שריפט. דער וועקסעל ווערט ערקלערט פאר אונ־גילטיג. דער ערליכער פינדער ווערט געבעטען אבצוגעבען דעם וועקסעל אין ביורא פון אינ־טערנאט פאר יודישע קינדער און פערמע אין הע־לענובעק, פאמארסקא 41a, טעל. 179-12. 3174

ענטשולדיגונג.

מיר בעטען ענטשולדיגונג ביי אונזער ווירט ר' אישע נראם (ווסכאדניא 27) פאר אונזער אוטאקטישע האנדלונג און פערזיכערן, אז אזעלכעס וועט מעה" נישט פארקומען. אלס צייכען פון חרטה שפענדען מיר 5 זל. אין זיין נאמען לטובת דעם בית היתומים, זגערזשער 40.

מ. פאלאשינסקי, ח. וויניקאמיע
יוסכאדניא 27. 3182

עם ווערט געזוכט 3 צימער און קוך

אין דער געגענד פון פאלודניאווא ביז נארוטא־וויטשא אין דער זעלבער זייט אדער אין די קווער־גאסען פון דער זעלבער זייט, 1-טער אדער 2-טער שטאק. אפערטען אונטער „M. F." אין אדמינ. פון דער צייטונג.

צישעס

טאר

גראמישע אנשטאלטען דרוקעריי און פערלאג

די אויסגעבער-אידישע ציטונגען

„געלוקס"

פיקאווסקא 104

טעל.: 241-24

„דאס נעגער-מיידעל"

אפערעטע אין 3 אקטען פון ליליען, גאסטראלען פון דער זיגלער־טרופע אין פילהארמאניע.

דאס יודישע טעאטער אין לאדזער פילהארמא־ניע איז אביסעל אפגעפרישט געווארען. ס'איז אפ־געהאקט געווארען מיט'ן סיסטעם פון איינצעלנע גאסטראליערען און ס'איז סוף־כל־סוף ארייגעלאזען געווארען כמעט א גאנצע יודישע טרופע, וועלכע טרעט דאס ערשטע מאל אויף אין לאדז.

ס'גאסטראלירט איצט די זיגלער־טרופע, דער נאמען זיגלער איז נישט קיין פרישער אפילו אין דער געשיכטע פון יודישען טעאטער, פון גאלדפאדענס צייטען אן איז דער נאמען נישט אראפ פון יו־דישען טעאטער. מ. זיגלער איז דער איבע־אמעריקאנער טעאטער־דירעקטאר, וועלכער האט פער־שטאנען צו שאפען א שטענדיגע רייבע און גוטע טרופע פאר דער בעסערער יודישער אפערעטע.

זיגלערס טרופע בעשטעהט נישט פון קיין סטארען, א חוץ סעווילא פאסטאר, וועגען וועלכען מיר וועלען נאך בעזונדערס רעדען.

די ערשטע אפערעטע וואס די טרופע האט גע־געבען אין לאדז איז דאס „נעגער־מעדעל", אנ'אפע־רעטע פון ליליען, איבערגעארבייט, איבערגעשניטען און צוגעגרייט פאר'ן יודישען טעאטער, אבער די פאבולע איז דאך אין דעם פאל נישט וויכטיג. די דאזיגע אפערעטע גיט אבער די מעגליכקייט אלע מיטגלידער פון דער טרופע זיך צו פרעזענטירען ווער זיי זענען און וואס מ'קען פון זיי ערווארטען.

און א מאדנע געפיהל בעהערשט ארום ווען מען זיצט אין טעאטער אויף דער פארשטעלונג, ס'דערמאנען זיך עפעס גוטע צייטען, די צייטען פון דער גוטער אייראפעאישער אפערעטע אויף דער ביהנע. עפעס שמעקט פון דארט פון דער וויענער אפערעטע, אין שפילען, קלאנג און טאן, אהן רבילעך, אהן הארצרייסענדע טראגעדיעס, אהן זידלערייען און אהן קוויטשערייען. פרעהליכקייט, הייטערקייט, מוזיק און טאנץ פערבעהמט דעם אוועגד און דאס אלץ מיט אנ'אייראפעאישער מאס גע־שניטען און אויסגעפערטיגט.

סעווילא פאסטאר איז א גלענצענדע סוברעטקע, איהרע בעוועגונגען זענען פיין, סובטעל און עלע־גאנט. די אויסערליכע בעדינגונגען גלענצענדע, די מימיק אויסגעצייכענט, טאנצט וואונדערבאר, זינגט שעהן, דער גאנצער אופן פון אויספאסען די ראָל, פון אויפיהרען זי איז אזוי אייגענארטיג און נישט נאכגעמאכט, זי דערמאהנט די בעריהמטע דייטשע סוברעטין מעריוויאלא, וועלכע די לאדזער געדענקען נאך גוט. סעווילא פאסטאר פערכאפט, זי איז אונמיטעלבאר, זי שאפט דעם קאנטאקט מיט דעם פובליקום און האט איהם פון אנהויב ביז'ן סוף. סעווילא האט געגאסט פון אייראפעאישען טע־אטער, האט זיך אנגעזאפט מיט קולטור פון דארט און זי איבערגעטראגען אין יודישען טעאטער אויף א יודישען שטייגער. זייט לאנגע, לאנגע יאהרען האבען מיר געזעהען אייראפעאישע אפערעטע אין יודישען טעאטער

אבער נישט נאר אויף סעווילא פאסטאר האלט זיך די זיגלער־טרופע, די טרופע איז פיין קאמפלע־טירט. ערנא זיגלער איז אויך א פיינע שוישפילע־רין מיט א זעהר גוטער שטים און ווען נישט איהר קליינער שפראך־פעהלער וואלט מען זי אויך געקענט מיטרעכענען צו אונזערע בעסטע. מאדאם ע. זיג־לער איז א גוטע כאראקטער - שוישפילערין מיט טאקט און מאס. אויך ר. זיגלער פערשטעהט וואס טעאטער איז.

פון די מענער שוישפילער רוקט זיך ארויס דער זעהר פעהיגער כאראקטער־קאמיקער נאכבאר, ער איז אריגינעל און בעזיצט פיל קאמיזם, מ. זיגלער איז אנ'אלטער רוטינירטער אקטיאר, שטארק אויסגעוואקסען איז אויך אונזער בן־עיר מ. פאסטאר וועלכער האט די אפערעטע פיין אויסרעזשיסירט און ווירקט אליין מיט צו איהר ערפאלג.

ס'האבען אויך צום גוטען מיטגעווירקט פרוי טופמאן, האמבורגער, באלבירסקי און אמזעל.

גאנץ בעזונדערס דארף מען זיך אפשטעלען אויף דער מוזיק, וועלכע איז קאמפינירט געווארען דורך מאקס האלם, און אויך דא שמעקט מיט אייראפא, מאדערען, פיין, אנגענעהם און שעהן.

דארף מען נאך צוגעבען, אז דאס פובליקום בעהמט גוט אויף די זיגלער־טרופע?

י. דאנסין.

Palma-Patent

— די — בעוואוסטע פעלד-בעטען „Palma-Patent"

וואס זענען אלעמען בעקאנט מיט זייער פראקטישקייט און דויערהאפטיגקייט מיט א גאראנטיע אויף 3 יאהר

ווי אויך לעזשאקעס, פעלד - בעטלעך און פעלד - בענקלעך

מאטראצען געבעטע, שאטקאווע, קאנאדיסקע קאָוטעקעס, מאפטשאנעם

בעקומט מען נור אין דער בעקאנטער פאבריק

לאדז, פולנאצנא 24, טעל. 131-85

הורט דעטייל

קויפֿט נור פֿון די 1-טע קוועלע

גרויסער אויסוואַהל
שפּאַצירוואַגענס
אייזען - ניקעל-
בעטען
מאַטראַצען
ספּרענזשינאָווע "Patent"
ווירזשמאַשקעס אַמעריקאַנער
צו בעקומען אין פֿאַבריקס-לאַגער
„DOBROPOL", Łódź
Piotrkowska 73 (אין הויף)

א לאַנגיעריגער
מיליטער-בעאַמטער
שרייבט ערלעדיגט אין אלע מיליטער-זאַכען
ספּעציאַליסט אין שרייבען פֿון ביטעס פֿאַר
איינציגע שפּייזערס
מאַז
פּעטריקאָווער 10

קליינע אַנאָנסען
1 זלאָטי
פֿאַר אַ אַנאָנס ביז 15 ווערטער

פּריוואַטע פּאָסטענס

קוואַליפֿיצירטע נייהערינס צו דאַמען-מאַגאַזין-קליידער און בלוזקעס קענען זיך זאָפֿאָרט מעלדען ביי קאָן, ציגעל-גאַס 15. 3779

עס ווערט געזוכט א קוואַליפֿיצירטער אַרבייטער אויף פּע-דע מאַשין קראַפּט. ביי לענגא, פּולנאַצנאַ 10.

מ׳זוכט אַרבייט

א גוטע נייהערין אויף אָבערלאַק ביי סוויטערס, קען אויך צושניידען זוכט אַרבייט. אָפּפֿערטען אונטער „B. M." אין אַדמינ. 3181

לאָקאַלען

א וואוינונג פֿון 4 ביז 6 צימער אין דער געגענד פֿון אַלטע שטאָט ווערט געזוכט. אָפּפֿערטען אונטער „K. K." אין דער אַדמיניסטר. 3183

איך וויל דינגען א פּראַנטאָווע בודקע אויף קויהלען מיט האָלץ אין אַ בעלעבטער געגענד. צו ערפֿאַהרען נאַפּיורקאָווסקיעגאָ 44, סטריכאָזש.

פּרייוווירדיג זאָפֿאָרט צו פֿערדינגען 2 בעזונדערע שטיבען צו וואוינען אָדער צו אַרבייטס-צוועקען. איין שטוב איז געריכטעט אויף ביליגען קראָפּט מיט קאָנצעסיע. צו ערפֿאַהרען 11-טער ליסטאָפּאַד 11, פּראָנט, 1-טער שטאָק, וו. 6, יעדען טאָג פֿון 1—3 נאָכמ. 3165

א גרויס שעהן צימער אויפ׳ן פּראָנט, פּאַרטער ביי אַנ׳אַנשטענדיגע פֿאַמיליע, איבערצוגעבען פֿאַר א סובלאָקאַטאָר אָדער צו שלאָפֿען פֿאַר 3 יונגעלייט. ערפֿאַהרען פּאָלודניאָווע 22, פּאָסיטשער.

2 שטיבען און א קיך. 1-טער שטאָק. צו פֿערמיטען. גדאַנסקאַ 97 (אַנדזשעיאַ 30) וו. 4.

פֿערשידענעס

א סיכטיגער הויז-פֿערוואַלטער, טעטיג אין שטייערן און געריכטס-ענינים, נעמט אָן הייזער אין אַדמיניסטראַציע און מעלדונקעס צו 25 זל. א קוואַרטאַל. ערשטקלאַסיגע רעפֿערענצען. אָפּפֿערטען אין אַדמינ. אונטער M. L. 3174

ביליג צו פֿערקויפֿען א גאָרטען מיט פּרוכטביימער פּאַסענד פֿאַר זומער-וואוינונג, אין קאָנסטאַנטין ביים מאַרק, ביי ברוך שייבע. 3089

W dniu 15/V zostały zgubione paszport i książeczka wojskowa, wyd. przez Warszawsk. P. K. U. na imię Moszek Goldsztajn. Zwrócić takowe do G. Zylbersztajna, B. Joselewicza 8/24.

זיכערע הילף און א רפֿואה

אהן א אָפּעראַציע, אָן בלוט. אהן א מעסער און אהן בלוט-פֿערגיסונג פֿאַר קראַנקע אויף קילעס פֿאַר מענער, ווייבער און קינדער. פֿערשידענע קאַליקעס אין גוף פֿאַר הויקערס און פֿיס

פֿערלאָזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראָך ווערט גרויס אַזוי ווי א מענשען-קאָפּ, אָדער אַזוי ווי א וואַסער-קאַן און עס פֿעלט אַרײַן אין דעם כיס און דער קראַנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פֿערדרייען די קישקעס ווערט ער בראַנדיג און שטאַרבליך. ספּעציעל געזענע היילבאַנדאַזשען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פּראָפֿעסאָרען מיט מיינע בעהאַנדלונג און פֿון דיפּלאָמירטן פּראָפֿעסאָר דאָקטאָר בראָכירעווינר בעזוכען זיכער דעם שווערסטען און געפֿעהרליכסטען בראָך. אויך פֿאַר הויקערס, לייטונגען מיט הייל-גאַרסעטען און אַפּאַראַטען פֿאַר פֿערקרומטע פֿיס און פֿלאַט-פֿוס, ספּעציעלע אייַנלאַגען אין די שיך קינסטליכע געזונטע פֿיס און הענד, געזונטע זאָקען, פֿאַר די גרעסטע קראַנקע אָדערן. עמפּפֿאַנגט פֿון 9 ביז 1 ביינאַכט און פֿון 3 ביז 7 אין אָוונד.

אָרטאָפּעדישע אַנשטאַלט
Specialist J. RAPAPORT, Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאָס פֿערזענליכע שרייַבען פֿון די קראַנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפּלאָמען האָבען אויסגעשטעלט פֿאָלגענדע אוניווערזיטעטס-פּראָפֿעסאָרען: פּראָפֿ. ד״ר בראַנטש, פּראָפֿ. ד״ר י. מאַרישלער, פּראָפֿ. ד״ר בר. קיפּלאַנאָווסקי און אויך אַנדערע.
מיר נעהמען אויך אָן פֿערזיכערטע פֿון דער קראַנקען-קאַסע.

דאַנקזאַגונג.

דערמיט דריק איך אויס מיין בעסטען דאַנק דעם ה׳ ד״ר. י. ראַפּאָפּאָרט, ספּעציאַליסט פֿון הייל-אָרטאָפּעדישען אַנשטאַלט, וואָלטשאַנסקאַ 10, פֿאַר אָפּעראַציעס מיין זוהן איז עלטער פֿון 7 יאָהר, וועלכער איז קראַנק געווען אויף א בראָך און אלע דאָקטאָרים כירורגען האָבען אויפגעגעבען די האָפֿנונג, נור דער דירעקטאָר ראַפּאָפּאָרט האָט איהם אָפּגעראַטעוועט.
Jankiel Rojtman, Cegielniana 35
lub Kilińskiego 40

יעדער אייגענער
מעבעל
האָט זיך איבערציינגט, אַז פֿאַר דיוואַנעס, פֿעלצען, נייה-מאַשינען, גאַרדעראָבען או״וו צאַהלט די העכסטע פּרייזען
א. ווייצמאַן שטנקעוויטש 23
טעלעפֿאָן 191-00.
ביי מיר איז שטענדיג פֿערשידען געניצט מעבעל אין גוטען צושטאַנד צו פֿערקויפֿען.

אויטאָגענישע שווייסונגען
מעטאַל-בעאַרבייטונגען
שלאָסעריי-אַרבייטען
מאַשינען - טיילען
פֿיהרט אויס ביליג
J. REDER, Łódź
קאָנסטאַנטינער 11/13
(רוג זאַכאָדניא)

3041
איבערצוגעבען
א וואוינונג פֿון 3 צימערן
און קיך מיט אַלע בעקוועמליכקייטען, 1. שט. פֿראָנט, אַלעע 1. מאַי 35. ערפֿאַהרען אין דעמזעלבען הויז, אין דער בעקעריי ביי פֿרוי שיינוואַלד.

DR. MED. J. ŁUBICZ
כירורג - אָרטאָפּעד
פּאָלודניאָווא 9, טעל. 183-17
קראַנקהייטען פֿון די ביינער, געלענקען, פֿערקרימונגען פֿון די פּלייצעס און גלידער אייגענע פּראַצאָווניע פֿון זעלטענע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען ווי: הקלאַדקעס אויף פּלאַטפֿוסען, קינסטליכע הענד און פֿיס, גאָרטעלען א. אַ. וו.
נעהמט אָן פֿון 2.30 ביז 4.03 נאָכמיטאָג.

Dr. Z. Rakowski
ספּעציאַליסט פֿאַר אויערען-, נאָז-, האַלז- און לונגען-קראַנקהייטען
11-טען ליסטאָפּאַד 9
קאָנסטאַנטינער טעלעפֿאָן 127-81
שפּרעכשטונדען פֿון 12—2 און פֿון 5—7. נעמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פֿון 10 —11

Swechody
i motocykle używane
Kupno, sprzedaż, komis
zamiana.
Auto-Agencja
Gdańska 82 tel. 189-28

ראָזשי
אין א גרויסע בעקוועמע וואוינונג פֿאַר צוויי יונגעלייט אָדער פֿאַר א פּאָרפֿאָלק אָפּצוגעבען ביי ראָזענבערג, שקאָלנאַ 6.

Dr. med. Haltrecht
ספּעציאַל-אַרצט פֿאַר הויט-
און געשלעכטס-קראַנקהייטען
פּיעטריקאָווער 10, טעל. 245-21
נעהמט אָן פֿון 8—11 פֿריה, 12.30—1.30 מיטאָג און פֿון 5—9 אָוונד.
פֿאַר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע - פּרייזען.

Dr. med.
W. Eychner
אַקושעריע און פֿרויען-קראַנקהייטען
וואוינט איצט 4 צעגעלניאַנאַ 4
(נעבן קינאָ „טשאַרי") טעל. 72-134
נעהמט אָן פֿון $2\frac{1}{2}$ – 4 און פֿון 7 – 8 אָוונד

Dr. med. NIEWIAŻSKI
ספּעציאַליסט פֿאַר סיפֿיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פֿון מענער-שוועכע
אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40
נעמט אָן פֿון 8—11 און פֿון 5—9 אָוו.
זונטאָג און יום-טוב פֿון 9—1 פֿאַרמ.
בעזונדערער וואַרטע-זאַל פֿאַר פֿרויען

Doktór
G. WEGMAJSTROWA
ספּעציאַל-אַרצט פֿאַר אינערליכע און קינדער קראַנקה.
ZAWADZKA 20, tel. 246-58
נעהמט אָן פֿון 4—6 אָוונד
פֿון 10. יוני—איז קאַלומנע
ul. Palacowa, willa Goldberga.

Dr. med. REICHER
פּאָלודניאָווא 28, טעל. 20193
ספּעציאַל-אַרצט פֿאַר מענער-שוועכע-בעהאַנדלונג
צוריקגעקעהרט.
נעהמט אָן פֿון 8 — 11 פֿריה און פֿון 5 — 8 אָוונד
זונטאָג און יום-טובים פֿון 9 – 1 בייטאָג.

דער שליסעל פֿון גליק!

איז א לאָס, וואָס מען קויפֿט אין א גליקליכער קאָלעקטור און דאָס איז נור ביי
וויינבערג
42 פּיעטריקאָווער 42
פֿיליע: פּיעטריקאָווער 163
ביי אונז איז געפֿאַלען די פּרעמיע פֿון 100 000 זל. אויפ׳ן נומער 89650. ווי אויך די 50.000 זל. אויפ׳ן נומער 115887.
קומט, איילט און קויפֿט!
די ציהונג קומט פֿאָר דעם 19. און 20. ד. ח.

איבעראַשענדע נייעס אין דער יודיש. ליטעראַטור!
נוצליך פֿאַר יעדען און איבערהויפּט פֿאַר חברות ובפרט פֿאַר חברות-בחורים
ס׳איז אַרויס פֿון דרוק אַ ניי ספֿר
„רעיונות והשקפות"
אין יודישער שפּראַך מיט אַ שאַרפֿען איבערבליק וועגען „קרן התורה" און „ישיבת חכמי לובלין", דער מחבר פֿון ספֿר ד״ר דניאל פֿינק אין בערלין, אַ אָרטאָדאָקסישער רב און אַ דאָצענט אין בערלינער אוניווערזיטעט ערקלערט מיט שאַרפֿזיניגע מיינונגען דעם גאַנצען רעיון פֿון אַם די ביידע ענינים און ווייזט אויף גאָר אַ נייעם גוטען דרך הלימוד און ערציהונג פֿאַר דעם יונגען דור ביז צו אַ העכסטע מדרגה פֿאַר רבנים און מלמדים, צוגעפּאַסט לויט די תורה און מסורה.
פּרייז נאָר 2 זלאָטעס.
צו בעקומען אין די דרוקערייען:
ה. ליבעסקינד, פּיעטריקאָוו סט. וואָרצלאַווסקאַ 12. פֿאַר געלד-זענדונג: פּ.ק.אָ. № 69.076
ש. ליבעסקינד, וואַרשאָ, וואָלאָווע 6, געוועלב 62, פֿרידמאַנ׳ס הויף, נעבען פֿראַנציסקאַנער.
געלד פֿאָראויס. געגען נאָכנאַהמע ווערט נישט געשיקט.

לעטשניצע
פֿון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען
17 זגיערזשער 17,
טעלעפֿאָן 33-116
ס׳נעהמען אָן דאָקטוירים פֿון אַלע ספּעציאַליטעטען ד״ר גאָלדשטיין-פּאָלאַק, ד״ר יוסטמאַן, ד״ר מ. קאַנטאָר, ד״ר ציעגע, ד״ר ראַקאָווסקי, ד״ר ראָזענצווייג, ד״ר רוזשאַנער, ד״ר וויינבערג, ד״ר סטופּעל. צאָהן-אַרצט גראָדזיענטשיק-קראַשיאָוואַ ווי אויך ווערען איז שטאָט. רענטגען-בעשטראַלונגען, קוואַרץ, דיאַטערמיע עלעקטריזאַציע און ערצטליכע אַנאַליזען.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פֿון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען
זאַוואַדזקאַ 1.
גאָר פֿאַר ווענערישע הויט-קראַנקה. און מענער-שוועכע אַנאַליזען פֿון בלוט און אויספֿלוס אויף סיפֿיליס און טריפּער. קאָנסיליומס מיט ספּעציאַליסטען פֿון אוראָלאָגישע און נערוועז-קראַנקהייטען. קוואַרץ-לאַמפּ. עלעקטרישער הייל-קאַבינעט ראָסמעטיק.
— — טעטיג פֿון 8 פֿריה ביז 9 אָוונד. — —
פֿון 11 ביז 12 ביי טאָג און פֿון 2 ביז 3 נאָכמ. נעמט-אָן אַ פֿרוי-דאָקטאָר נור קינדער און פֿרויען
זונטאָג פֿון 9 פֿריה ביז 2 נאָכמיטאָג.
– בעזונדער וואַרטע-צימער פֿאַר פֿרויען. –
וויזיט 3 זל.

„SANATO"
כירורגיש-וועכנעריז-אַנשטאַלט
אַגראַדאָווע 10, טעל. 213-57
1-טע און 2-ט׳ע קלאַס
גינעקאָלאָגיש-וועכנעריז-אַבטיילונג
ד״ר מעד. ש. אייגער, ד״ר מעד. י. בוים, ד״ר מעד ריימלער-קוריאַנסקאַ ד״ר מעד. וו. אייכנער
פּרייז פֿון א געבורט
אין 2-טען קלאַס צוזאַמען מיט פֿערהיטונגס-מיטלען
200 זל.
אויפֿזיכט איבערן קינד ד״ר מעד. י. פּאָלאַקאָוו
כירורגישע אָפּטיילונגפֿון ד״ר מעד. מ. סאַנטאָר.

אַנאָנסען-פּרייז: ... אין לאָדז – 5 זל. אַ חודש מיט אָפּטראָגען אַ היים אויף דער פּאָסט ... אַ חודש אין אויסלאַנד – 8 זל.
מען דאַרף ... די אַנאָנסען אין דער ... די אַדמיניסטראַציע איז אָפֿען בייטאָג און ביינאַכט.

אַנאָנסען-פּרייז: פֿאַר׳ן טעקסט—18 גר. פֿרייטאָג און ערב יו״ט—24 גר. אין דער ...
אין טעקסט—40 . . . . . 60— 4
נאָכ׳ן טעקסט—12 . . . . . 18— 8

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. ... i D. Zilberberg. Redaktor odpowiedzialny: Ch. ...
... „Najer Folksblat", ... 21.